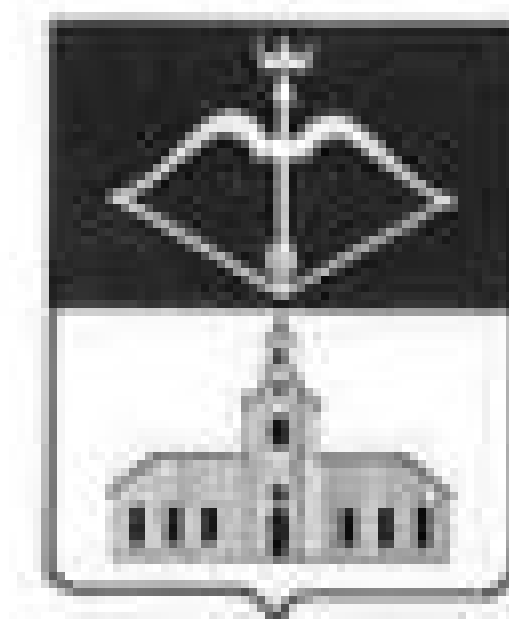

KUOPION YLEISKAAVA ITÄRANTA

YK 1993:3

YM VAHVIST. 28.10.1994

KUOPION YLEISKAAVA ITÄRANTA

KAUPUNGINVALTUUSTO ON KOKOUKSESSAAN 6.9.1993 YKSIMIELISESTI HYVÄKSYNYT TÄMÄN YLEISKAAVAN JA PÄÄTTÄNYT ALISTAA SEN YMPÄRISTÖMINISTERIÖN VAHVISTETTAVAKSI

YMPÄRISTÖMINISTERIÖ ON MUUTTANUT JA VAHVISTANUT ITÄRANNAN YLEISKAAVAN 28.10.1994.

OHESSA KOPIO MINISTERIÖN PÄÄTÖKSESTÄ. RAPORTTIIN JA YLEISKAAVAKARTTAAN ON TEHTY VAHVISTUSPÄÄTÖKSEN MUKAISET KORJAUKSET.

TÄSSÄ RAPORTISSA SELOSTETAAN ITÄRANNAN ALUEEN MAANKÄYTTÖ, JOKA ON ESITETTY RAPORTTIIN SISÄLTYVÄLLÄ YLEISKAAVAKARTALLA NRO 11.

KOKO KAUPUNKIALUETTA KOSKEVAT PERUSTIEDOT, MITOITUS JA TAVOITTEET ON ESITETTY KAUPUNKIRAKENNE JA TAVOITTEET -RAPORTISSA.

ETELÄ-KUOPION, LÄNSIRANNAN JA RIISTAVEDEN ALUEET ON SELOSTETTU ERILLISISSÄ RAPORTEISSA.

Annettu julkipanon jälkeen

~~28.10.1994~~

Kuopion kaupunginkanslia

Sop. 3.11.94

Dno 624/91

Dtu 5030

Käs. kh/Kv ___/___ 19___

ASIA

Yleiskaavan vahvistaminen.

ALISTETTU PÄÄTÖS

Kuopion kaupunginvaltuuston päätös 6.9.1993.

VAHVISTETTAVA ALUE

Kuopion ranta- ja maaseutualueiden yleiskaava
(Itäranta)

YMPÄRISTÖMINISTERIÖN PÄÄTÖS

Vahvistamatta jättäminen ja oikaisunluonteinen korjaus

Ympäristöministeriö ei vahvista maa- ja metsätalousalueen, rakentamisen reservialueen (M-3) maankäyttömääräystä (yleiskaavamääräys 109) eikä yleismääräystä 248, jossa alue varataan rakentamisen reservialueeksi, jonka käytöstä ja suunnittelusta päätetään VT 17 linjauksen tarkennettua (yleiskaavamääräys 248). Tämän johdosta yleiskaavamerkinnällä M-3 osoitetut alueet muutetaan oikaisunluonteisena korjauksena maa- ja metsätalousalueiksi (M).

Ympäristöministeriö on 18.12.1989 antamassaan lausunnossa valtatie 17 linjausvaihtoehdoista kyseisen kaavan alueella todennut, että suunnitellut uudet liikennejärjestelyt vesistönylityksineen aiheuttavat huomattavia haittoja alueen monipuoliselle luonnolle. Ympäristöministeriö katsoo, että nyt vahvistettavassa kaavassa ja siihen liittyvissä selvityksissä ei ole esitetty riittäviä perusteita varautua nykyisestä tielinjasta olennaisesti poikkeaviin vaihtoehtoihin.

Kaavan vahvistaminen

Koska yleiskaavan vahvistamiselle ei ole muilta osin estettä laillisuuden eikä tarkoituksenmukaisuudenkaan kannalta, on ympäristöministeriö vahvistanut valtuuston päätöksen. Yleiskaavakartta ja selostus ovat tämän päätöksen liitteenä.

OIKAISUNLUONTEISET KORJAUKSET

Ympäristöministeriö tekee oikaisunluonteisina korjauksina seuraavat muutokset yleiskaavamääräyksiin.

Loma-asuntoalueen (RA) määräystä korjataan siten, että se korjatussa muodossaan kuuluu seuraavasti:

"Alueelle tulisi ennen alueen rakentamista laatia rantakaava."

Olevan loma-asuntoalueen (RA-1) määräystä korjataan suunnittelumääräykseksi siten, että se korjautussa muodossaan kuuluu seuraavasti:
 "Suunnittelumääräys:
 Yleiskaavassa osoitettujen olevien rakennuspaikkojen ja uusien rakennuspaikkojen soveltuvuus loma-asunnon rakennuspaikoiksi on tilakohtaisesti tutkittu. Näillä rakennuspaikoilla yleiskaavan tarkoituksena on sallia yleiskaavan mukainen rakentaminen ilman rantakaavaa."

JATKOTOIMENPITEET

Tästä päätöksestä on kuulutettava ja päätös annettava tiedoksi rakennusasetuksen 30 §:n 2 ja 3 momentissa säädetyllä tavalla. Kuuluttaminen on viipymättä toimitettava.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

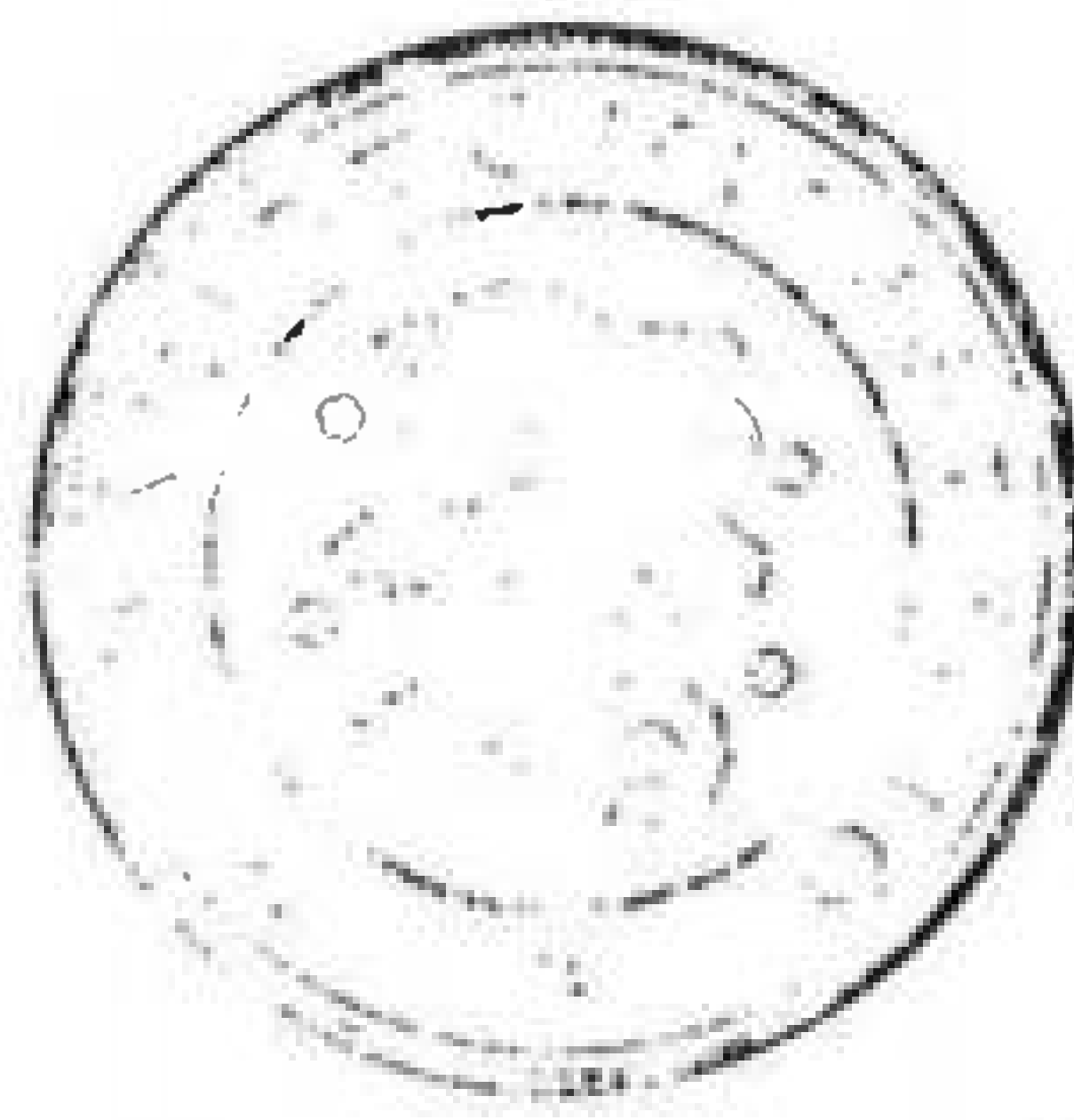
Rakennuslain 22 §, 26 §, 27 §, 28 §, 29 §, 30 §, 31 §, 32 §, 127 §, 135 § ja 141 §.
 Kunnallislain 137 § ja 139 §.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Rakennusneuvos

 Mikko Mansikka

Yli-insinööri

 Hannu Penttilä

LIITE Muutoksenhakuosoitus

JAKELU

Päätös: Kuopion kaupunginhallitus, PL 228, 70101 Kuopio

Tiedoksi: Kuopion lääninhallitus, PL 1741, 70101 Kuopio
 Pohjois-Savon maanmittaustoimisto, PL 1052, 70101 Kuopio
 Pohjois-Savon Liitto, PL 247, 70101 Kuopio

ITÄRANTA

SISÄLLYSLUETTELO

Sivu

KUVALUETTELO LIITELUETTELO

1. JOHDANTO		1
1.1	Yleistä	1
1.2	Yleiskaavan laadintavaiheet	1
1.3	Yleiskaavan oikeusvaikutukset	1
1.4	Suunnittelualuejako ja yleiskaavakartat	1
2. YLEISKAAVAN LÄHTÖKOHDAT JA TAVOITTEET		3
2.1	Alueen sijainti yhdyskuntarakenteessa, yleiset kehitysnäkymät	3
2.2	Rakennusjärjestys	3
2.3	Suunnittelutilanne	3
2.4	Seutukaavoitus	3
2.5	Yleiskaavan tavoitteet	3
3. LUONNONOLOSUHTEET JA MAISEMA		5
3.1	Maiseman pääpiirteet	5
3.11	Ilmasto	5
3.12	Kasvillisuus	5
3.13	Vesiluonto	5
4. MAANOMISTUS		5
5. VÄESTÖ, TYÖPAIKAT, ASUMINEN JA PALVELUT		7
5.1	Väestömuutokset	7
5.2	Työpaikat ja työssäkäynti	7
5.3	Asuminen	7
5.31	Edullisuusvyöhykeperiaate	7
5.32	Kyläalueet (MA-1- ja MA-2 -alueet)	11
5.4	Palvelut	11
5.41	Palvelurakenne	11
5.42	Palvelualueet yleiskaavassa	11
6. LOMA-ASUTUS JA RANNAT		13
6.1	Ranta-alueiden suunnitteluperiaatteet	13
6.2	Loma-asutus	13
6.21	RA-1 -alueet	15
6.22	RA-alueet	15
6.23	M-2 -rantavyöhykkeet	15
6.24	M-1 -rantavyöhykkeet	15
6.3	Rakentamattomat rannat, saaret ja lammet	15
6.31	Rantapellot	15
6.32	MU-1- ja MU-2 -rannat	16
6.33	Viivoitetut rantaosuudet	16
6.4	Matkailupalvelualueet	16
7. VIRKISTYS, METSIEN MONIKÄYTTÖ, ULKOILU		17
7.1	Yleistä	17
7.2	Itärannan virkistysalueet ja -kohteet	17
7.3	MU-alueet	17
7.4	Ulkoilureitit	17

8. LIIKENNE JA KUNNALLISTEKNIikka		19
8.1	Tiestö	19
8.2	Vesiliikenne, veneily	19
8.3	Vesihuolto	21
8.31	Vedenhankinta, jätevedet	21
8.32	Pohjavedet, vesien suojelu	21
9. SUOJELU		23
9.1	Luonnonsuojelualueet ja -kohteet yleiskaavassa	23
9.2	Kulttuurihistoriallisesti merkittävät alueet ja kohteet	24
9.3	Kiinteät muinaisjännökset	24
10. MAISEMAN HUOMIOONOTTO JA MAISEMANSUOJELU		25
10.1	Peltoalueet ja viljelymaisema	25
11. MUUT ALUEET JA KOHTEET		26
11.1	Reservialueet	26
11.2	Erityisalueet	26
11.3	Maa-ainesten ottoalueet, alueen osa	26
11.4	Lentomeluvyöhyke, alueen osa	26
12. YLEISKAAVAN TOTEUTTAMINEN		27
12.1	Yleiset periaatteet	27
12.2	Rakentamisen ohjaaminen, lupamenettely	27
12.3	Toimenpideluvat	28

KUVALUETTELO

- 1 Aluejaot
- 2 Seutukaavaote
- 3 Rantainventointi
- 4 Maiseman pääpiirteet
- 5 Väestömuutokset
- 6 Työpaikat ja työssäkäynti
- 7 Asuntokanta
- 8 palvelurakenne
- 9 Asutusrakenne
- 10 Loma-asuntokanta
- 11 Vihervyöhykkeet
- 12 Vesiliikenne
- 13 Vesihuolto
- 14 Vesihuollon periaatepiirroksia

LIITELUETTELO

- 1 Yleiskaavan laadintavaiheet
- 2 Yleiskaavan oikeusvaikutukset
- 3 Yleiskaavatyön aikana laadittu lähtötietomateriaali ja raportit
- 4 Yleiskaavan mitoituslukuja

1. JOHDANTO

1.1 Yleistä

Tässä raportissa selostetaan Itärannan alueen maankäyttö, joka on esitetty yleiskaavakartalla n:o 11. Alue käsittää Kurkiharjun, Ranta-Toivalan ja Jännevirran suunnittelualueet.

Muu maaseutu- ja ranta-alueet on selostettu erillisissä raporteissa. Aluejaot ja karttojen numerointi käy ilmi kuvasta 1.

Yleiskaavan on laatinut kaavoitusosaston yleiskaavatoimisto. Laadinnasta on vastannut yleiskaava-arkkitehti Leo Kosonen, suunnitteluun ovat osallistuneet toimistoarkkitehti Matti Asikainen, toimistoinsinöörit Jaana Kostainen, Tuija Johansson ja Matti Väisänen sekä raportointivaiheessa toimistoinsinööri Mirja Keinänen. Kuvien ja karttojen puhtaaksi piirtämisestä ovat vastanneet piirtäjät Liisa Räisänen ja Pirjo Jokiniemi.

Suunnittelu on edennyt yhteistyössä ja vuorovaikutuksessa kaupungin eri hallintokuntien, viranomaisien ja eri sidosryhmien kanssa, keskeisimmät yhteistyötahot kaavoitusosaston ohella ovat olleet kaupunginkanslian suunnitteluosasto, ympäristönsuojelutoimisto ja kunnallisteknisen osaston vesihuollon ja liikenteen suunnittelijat.

Työ on edennyt kaupunginhallituksen suunnittelukokousten ohjelmoinnin, periaatteiden ja päätösten mukaisesti. Joulukuussa 1991 kaupunginhallitus nimitti nelihenkinen työryhmän, johon kuuluivat Markku Söderström, Arto Eskelinen, Sirkka-Liisa Launonen ja Reijo Martikainen, käymään läpi yleiskaavaehdotuksen ja siihen tulleet muistutukset.

Yleiskaavakartat on laadittu pääosin mittakaavassa 1:20 000. Vuoden 1991 keväästä lähtien on neuvotteluja ja seuranta varten ollut käytössä peruskarttalehtien mukaan tulostettu yleiskaava-

kartta mittakaavassa 1:10 000. Peruskarttalehtien mukaan tulostettuja yleiskaavakarttoja on yhteensä 71 kpl, näistä Itärannan osuus on 10 karttaa.

Yleiskaavakartat sekä raportin teemakartat on piirretty Autocad-pohjaisella Kamu-yleiskaavaohjelmalla, jonka Aimatic Oy kehitti yhteistyössä Kuopion kaavoitusosaston ja atk-toimiston kanssa.

1.2 Yleiskaavan laadintavaiheet

Kuopion yleiskaavan laadinnan päävaiheet ja kokonaisuikataulu on selostettu ”kaupunkirakenne”-raportissa.

Liitteessä 1 on yhteenveto Itärannan yleiskaavan käsittely- ja työvaiheista.

1.3 Yleiskaavan oikeusvaikutukset

Liitteessä 2 on kooste tärkeimmistä oikeusvaikutuksista, joita vahvistettavaksi aiotulla yleiskaavalla on.

1.4 Suunnittelualuejako ja yleiskaavakartat

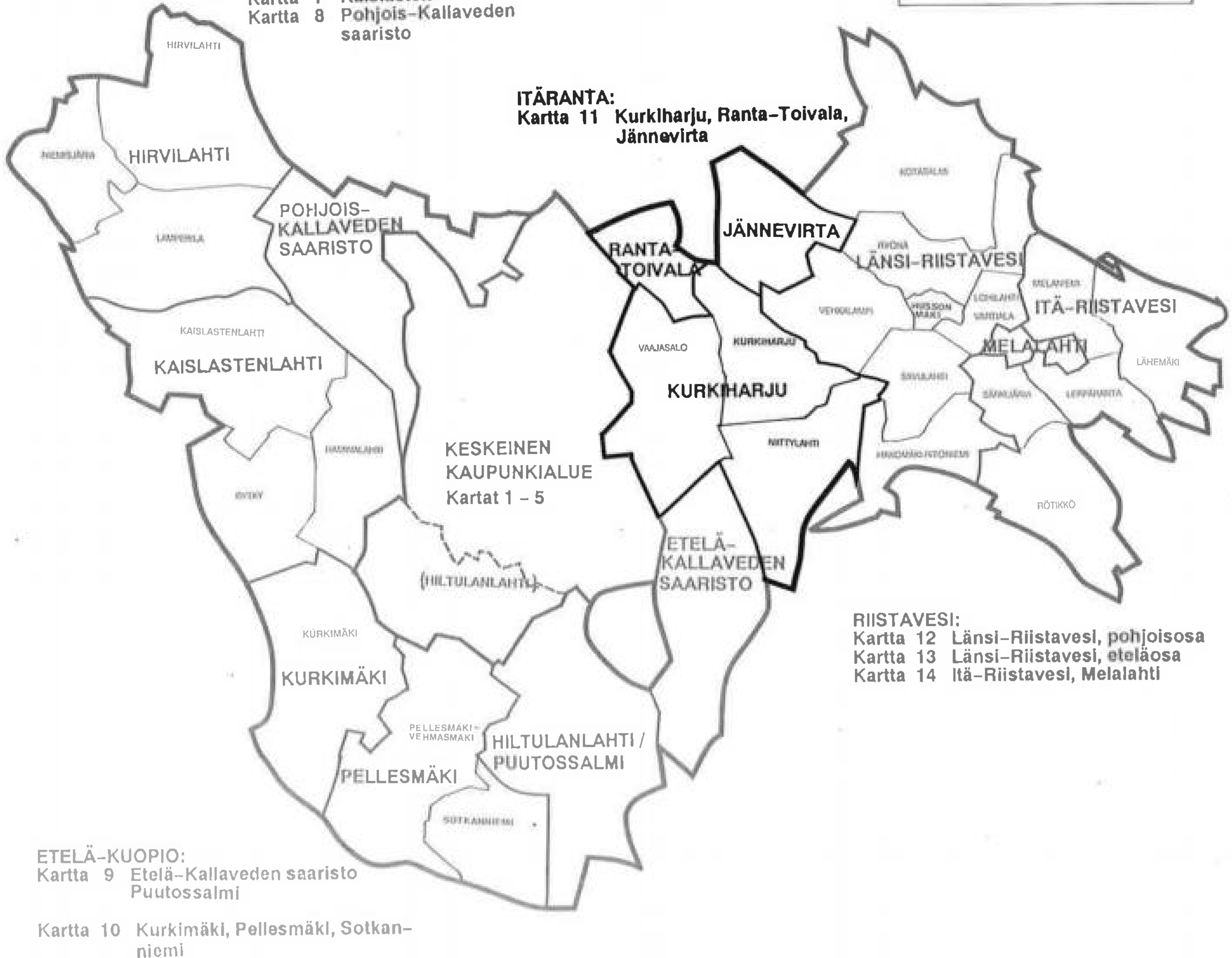
Kuvassa 1 on esitetty Kuopion ranta- ja maaseutualueilla käytetty suunnittelualuejako. Kaupungin maaseutualue jakautuu yhdeksään suunnittelualueeseen. Suunnittelualueiden rajauksen lähtökohdaksi on ollut maaseudun perinteinen kyläaluejako sekä toiminnallinen keskus- ja palveluverkosto.

KUOPIO YLEISKAAVA

0 1 5 10

LÄNSIRANTA:
Kartta 6 Hirvilahti
Kartta 7 Kaislastenlahti
Kartta 8 Pohjois-Kallaveden saaristo

ITÄRANTA:
Kartta 11 Kurkiharju, Ranta-Toivala, Jännevirta

Kuva 1

YLEISKAAVAN ALUEJAOT MAASEUTUALUEET

———	Suunnittelualan raja.
KAISLAS	Suunnittelualan nimi.
———	Pienalueen raja.
KURKIMÄKI	Pienalueen nimi.

Maaseudun suunnittelualueet on yleiskaavan laadinnan, käsittelyn ja raportoinnin helpottamiseksi koottu neljään ryhmään:

- Länsiranta
- Etelä-Kuopio
- Itäranta
- Riistavesi

Keskeinen kaupunkialue muodostaa erillisen aluekokonaisuuden.

2. YLEISKAAVAN LÄHTÖKOHDAT JA TAVOITTEET

2.1 Alueen sijainti yhdyskuntarakenteessa, yleiset kehitysnäkymät

Itärannan suunnittelualaue käsittää Kallaveden itäpuoliset entiset Kuopion maalaiskuntaan kuuluneet alueet. Alue koostuu Kurkiharjun-Kortejoen, Ranta-Toivalan, Jännevirran ja Niittylahden kylistä sekä mm. Vaajasalon ja Säyneensalon saarista.

Itärannalle luonteenomaista on alueen sijainti vesistön takana, vesistön kierrosta aiheutuvat pitkät etäisyydet, pienehkö väestöpohja ja tästä johtuvat ongelmat kiinteiden palveluiden aikaansaamisessa.

Karhonsaarella ja Sikoniemessä on ollut sahateollisuutta, mikä näkyy edelleen maisemassa ja asutusrakenteessa.

Alueen tulevaisuudennäkymät ja uuden asutuksen sijoittumismahdollisuudet riippuvat oleellisesti valtatie 17:n tulevasta linjauksesta. Mikäli tie rakennetaan suoraan Kallaveden poikki Vaajasalon kautta kulkevaksi, muuttuu Itärannan asema oleellisesti. Keskustan ja sen palveluiden ja työpaikkojen saavutettavuus paranevat noin 10 kilometrin oikaisun johdosta. Kaupunginvaltuuston hyväksymässä yleiskaavaratkaisussa on varauduttu esilläolleisiin kolmeen tievaihtoehtoon.

Yhdyskuntarakenteellisesti merkittävän lähtökohdan Itärannan alueen kehittämiseksi muodostaa Vaajasalon sairaalan ja sen runsaan 100 palvelutyöpaikan sijainti alueella. Sairaalan toiminnat on viime vuosina siirretty kokonaisuudessaan mantereelle.

Itärannan alueelle sijoittuu toinen kahdesta kaupunkiseutupohjaisesta ulkoilu- ja retkeilyalueesta. Myös loma-asumisen ja veneilyn mahdollisuudet alueella ovat hyvät.

2.2 Rakennusjärjestys

Rinnan yleiskaavatyön kanssa valmistui Kuopion uusi rakennusjärjestys, jonka kaupunginvaltuusto hyväksyi 14.10.1991. Rakennusjärjestykseen on sisällytetty pääasiassa kaavoittamattomilla alueilla sovellettavia yleiskaavan periaatteita täydentäviä säännöksiä ja määräyksiä, jotka koskevat rakennusten sijoittamista, ympäristöön sopeuttamista, rakennuspaikkaa, rakentamisen määrää yms.

2.3 Suunnittelutilanne

Liitteessä 3 on luettelo selvityksistä ja suunnitelmista, joihin yleiskaava perustuu tai joita on tehty yleiskaavatyön rinnalla.

2.4 Seutukaavoitus

Pohjois-Savossa on kolme vahvistettua vaihekaavaa:

Vaihekaava I (virkistys-, suojelu- ja turvetuotantoalueet, osa matkailu- ja maa- ja metsätalousalueista) on vahvistettu 15.2.1980

Vaihekaava II (taajamatoiminnat, teollisuuden, liikenteen ja teknisen huollon alueet sekä osa maa- ja metsätalouden ja erityistoimintojen alueista) on vahvistettu 24.5.1985 ja

Vaihekaava III (useita maankäyttömuotoja, edellisten vaihekaavojen tarkistuksia) on vahvistettu 16.6.1989.

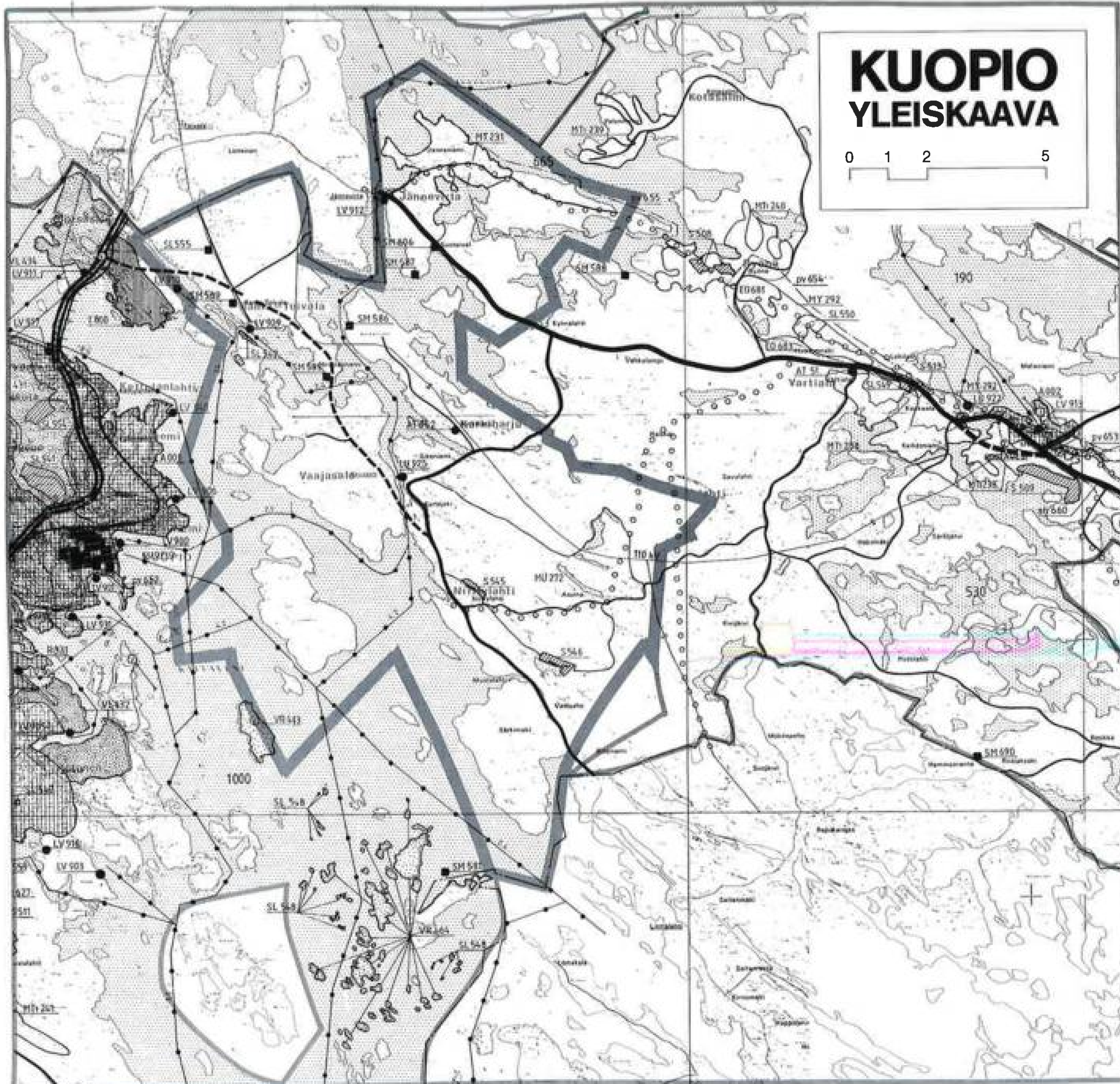
Kuvassa 2 on yhteenveto vahvistetuista Pohjois-Savon vaihekaavoista Itärannan alueella.

2.5 Yleiskaavan tavoitteet

Yleiskaavan tavoitteena on MA-1 ja MA-2 -edullisuusvyöhykkeillä sekä muilla aluevarauksilla ohjata rakentamista ja helpottaa rakentamisen lupamenettelyä.

Tavoitteena on erityisesti olevien kyläalueiden vahvistaminen ja niiden palvelujen säilyttäminen. Maaseudun palveluverkoston säilyttämiseen pyritään ensisijaisesti suosimalla asunto- ja rantarakentamista alueille, joilla voidaan käyttää hyväksi olevia kouluja ja muita palveluja sekä muuta maaseudun perusrakennetta kuten esimerkiksi olevia teitä, viljelyksiä, rakennuskantaa, sähkö- ja vesihuoltoverkostoja.

Ranta-alueilla tarkastelu on ollut tilakohtaista ja keskeisenä periaatteena ovat olleet toisaalta yleisten liikkumis-, elinkeino- ja harrastusmahdollisuuksien turvaaminen, toisaalta maanomistajien tasapuolinen kohtelu ja rakentamisen lupamenettelyn yksinkertaistaminen. Yleiskaavan tavoitteet ja mitoitusperiaatteet on esitetty "Kaupunkirakenne ja tavoitteet" -raportissa, työnaikaisessa "Maaseutualueet; perustiedot, lähtökohdat ja tavoitteet" -raportissa sekä jäljempänä kunkin maankäyttömuodon yhteydessä.

Kuva 2

POHJOIS-SAVON VAIHEKAAVOJEN YHDISTELMÄ 1991, OTE

MERKINTÖJÄ:

- AT Kyläalue.
- MT,MT Maa- ja metsätalousvaltainen alue.
(peltoaluetta)
- MU Maa- ja metsätalousvaltainen alue, ulkoilun
ohjaamistarvetta tai ympäristöarvoja.
- SM Muinaismuistokohde.
- ▨ Suojelualue.
- ▨ SL Luonnonsuojelualue.
- LV Satama tai laituri.
- LU Uiton toimintapaikka.
- ○ ○ ○ Ulkoilureitti.
- PV — Tärkeiden pohjavesialueiden ohjeellinen rajaus.

Seutukaavoissa merkittävimpiä aluevarauksia ovat Niitty-lahti-Asuma-retkeilyalueen keskeiset osat sekä ohjeellinen tieyhteys Sorsasalosta Vehmersalmen suuntaan. Kuvassa on ote seutukaavojen yhdistelmäkartasta.

3. LUONNONOLOSUHTEET JA MAISEMA

Kuopion luonnonolosuhteet ja maisema on kuvattu yleispiirteisesti yleiskaavan kaupunkirakenne ja tavoitteet -raportissa. Kuvassa 4 on kuvallinen yhteenveto luonnonmaiseman pääpiirteistä.

3.1 Maiseman pääpiirteet

Itärannan aluetta luonnehtii pinnanmuotojen rikkonaisuus ja suuntautuneisuus sekä korkeussuhteiden vaihtelevuus. Vesistöjen ja mäkien luodekaakko-suuntautuneisuus on juuri tällä alueella selvintä koko Kuopion alueella. Runsaat kalliopaljastumat ja jyrkänteet ovat osoituksena maaperän ohuudesta. Jänneniemen alue on osa laajempaa Riistaveden ja Siilinjärven välistä harjukokonaisuutta.

Vesistö ja sen vuorottelu metsä- ja mäkialueiden kanssa leimaa koko Itärantaa. Kaukomaisemassa avointa Kallaveden selkää reunustavilla saarilla ja niiden takana mantereella olevilla metsämäillä on keskeinen merkitys. Toisaalta näkymät Itärannan mäiltä Kallavedelle ovat upeat mm. Tonkkurinmäen ja Mustamäen (kuva oikealla) luonnonsuojelualueilta.

3.11 Ilmasto

Pienilmasto-olosuhteisiin merkittävimmin vaikuttava tekijä Itärannalla on Kallavesi, jonka vaikutus vesistöjen sokkeloisuudesta huolimatta ulottuu lähes kaikkialle. Toisena merkittävänä ilmastotekijänä alueen itäosassa on mäkisyys.

3.12 Kasvillisuus

Itärannan alue on kasvillisuutensa puolesta hyvin vaihtelevaa rehevistä aivan karuihin tyyppeihin. Rehevimmät alueet sijaitsevat Ranta-Toivalassa ja karuimmat itäosan mäkialueella.

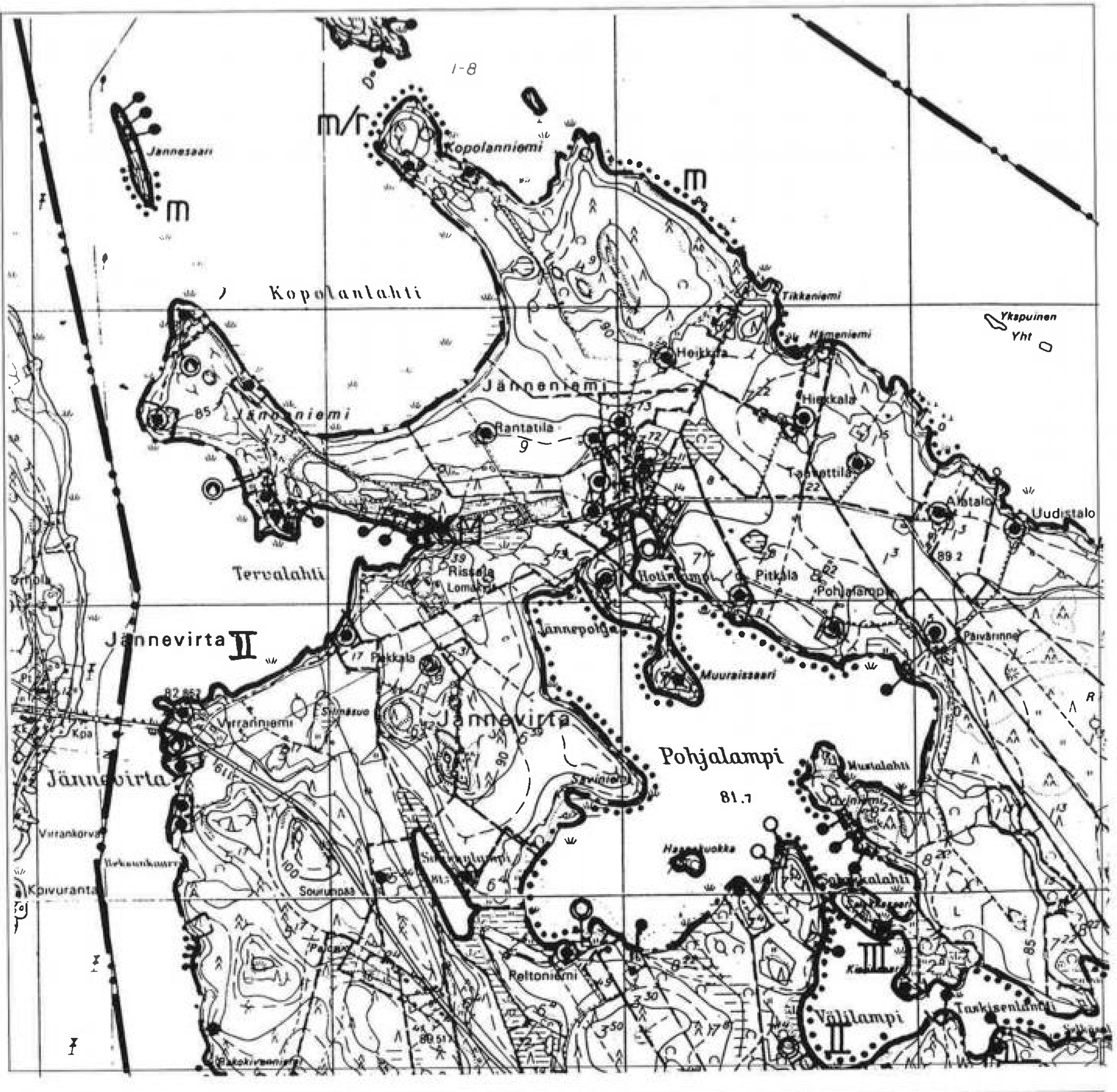
3.13 Vesiluonto

Kallavesi ulottuu sokkeloisena lähes kaikkiin Itärannan alueen eri osiin. Vaajasalo toimii jakajana avonaisemman selkävesistön ja rikkonaisemman reittivesistön välillä. Jänneniemessä sijaitsevat merkittävimmät pohjavesiesiintymät. Puroista merkittävin on Halmejoki.

4. MAANOMISTUS

Itärannalla kaupunki omistaa keskeiset osat Niitylahti-Asuma -retkeilyalueesta sekä mm. Karhonsaaren. Vaajasalon säätiöllä on käytössään olevien sairaala-alueiden lisäksi alueita Kortejoella, Kotkatniemessä ja Vaajasalon saarella. Säyneensalon saaresta suurin osa kuuluu seurakunnalle. Muilta osin alue on yksityisessä omistuksessa.

Kuva 3

RANTAINVENTOINTI / ITÄRANTA

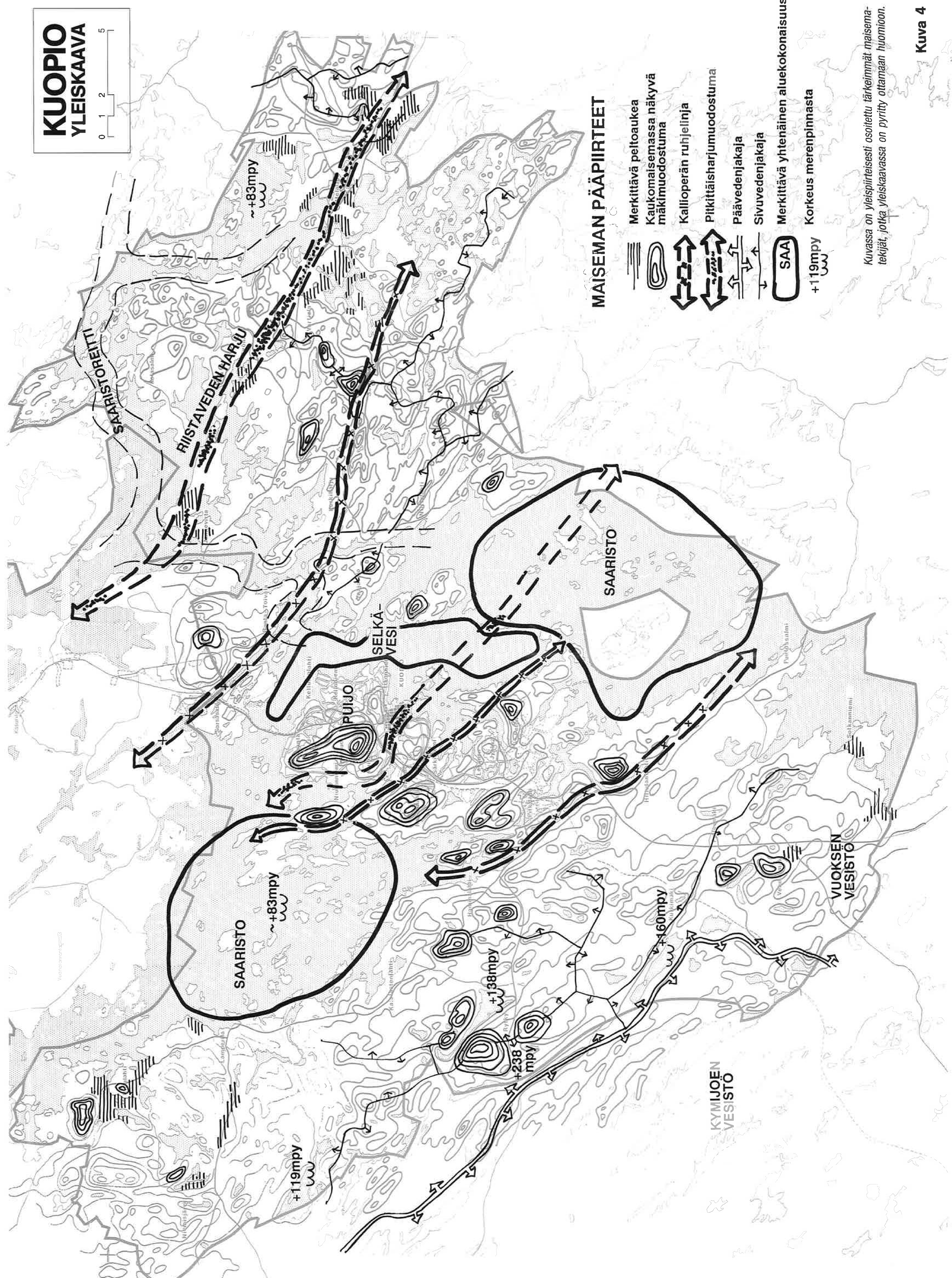
- Rakentamattomaksi jätettävä ranta
- Maa- ja metsätalousvaltainen alue
- Täyteen rakennettu ranta
- Oleva loma-asunto
- m Maisemallinen merkitys, solmukohta
- r Rantautumismerkitys, -tarve
- III Alustava mitoitusluokka (II=maa- ja metsätalous, III=loma-asutus)

Kesinä 1987–88 tehtiin veneitse yli 1000 km rantaviivaa käsittevä rantainventointi, jota täydennettiin maanomistajakyselyllä ja viistoilmakuvauksin. Inventoinnissa arvioitiin rannan laatu ja soveltuvuus eri tarkoituksiin, rakennuskanta, mahdolliset rantautumispaikat, maiseman kannalta rakentamattomaksi jätettävät maastokohdat, suojelutarpeet jne.

Kuvassa on ote yhdestä työssä käytetystä kartasta. Tiedot kerättiin peruskarttalehdille 1:10 000 ja yhdistelmäkartat laadittiin mittakaavaan 1:20 000

KUOPIO YLEISKAAVA

0 1 2 5

MAISEMAN PÄÄPIIRTEET

- Merkittävä peltoaukea
- Kaukomaisemassa näkyvä mäkimuodostuma
- Kalliooperan ruhjeilinja
- Pitkittäisharjumuodostuma
- Päävedenjakaja
- Sivuvedenjakaja
- Merkittävä yhtenäinen aluekokonaisuus
- Korkeus merenpinnasta
- +119mpy
- SAA

Kuvassa on yleispiirteisesti osoitettu tärkeimmät maisematekijät, jotka yleiskaavassa on pyritty ottamaan huomioon.

5. VÄESTÖ, TYÖPAIKAT, ASUMINEN JA PALVELUT

5.1 Väestömuutokset

Maaseudun väestömuutokset vv. 1976–1992 ja tavoitteet vuodelle 2000 on esitetty kuvassa 5.

Itärannan väestömäärän kehitys riippuu pitkällä aikavälillä oleellisesti VT 17:n tulevasta linjauksesta.

Vuoteen 2000 mennessä Itärannan väestömäärä säilynee suunnilleen nykyisellään.

Itärannan väestö vv. 1976–92

Alue	1976	1982	1986	1992
Ranta-Toivala	144	169	196	201
Jännevirta	148	152	147	145
Kurkiharju	568	502	497	495
Yhteensä	860	823	840	841

5.2 Työpaikat ja työssäkäynti

Kuopion maaseudulla maa- ja metsätalouden työpaikat ovat vähentyneet viimeisen kymmenen vuoden aikana noin 1140:stä 725:een eli yli 30 %. Samaan aikaan muiden kiinteiden työpaikkojen osuus on jonkin verran kasvanut (367:stä 425:een). Työpaikkojen sijainti alueittain on osoitettu kuvassa 6.

Itärannalla oli vuonna 1992 noin 215 työpaikkaa. Näistä Vaajasalon sairaalan osuus vuoden 1992 alussa oli lähes 200. Nytemmin sairaalan työntekijämäärä on vähentynyt noin sataan. Suurin osa sairaalan työntekijöistä asuu Itärannan alueen ulkopuolella. Maa- ja metsätaloudessa on runsaat 100 työpaikkaa.

Jännevirralla maatalouden asema on vahva. Tilat ovat keskimäärin suurimpia koko kaupungissa. Maatalouden toimintaa saattaa tulevaisuudessa rajoittaa parhaiden viljelyalueiden sijainti pohjaveden muodostumisalueilla.

5.3 Asuminen

Kuopion maaseutualueen asuntokanta ja sen ikärakenne alueittain on osoitettu oheisella kartalla. Kartta osoittaa myös asuntotuotannon kehityksen alueittain eri vuosikymmeninä.

Vuonna 1992 alussa Itärannalla oli yhteensä 392 asuttua asuntoa eli noin 15 % koko maaseudun asuntokannasta.

1980-luvulla Itärannalla valmistui yhteensä 56 uutta asuntoa, mikä oli kaksinkertainen määrä 70-lukuun verrattuna. 1990-luvun kahtena ensimmäisenä vuotena valmistui 14 asuntoa eli keskimäärin hiukan enemmän kuin viime vuosikymmenellä. Asuntokannan arvioidaan lisääntyvän vv. 1990–2000 noin 65 asunnolla.

Ranta-Toivalassa ja Jännevirralla uusasutus on entistä enemmän ulkopuoliseen työssäkäyntiin pohjautuvaa pientaloasumista. Maaseudun luonnonläheisyys, väljyys ja maaston soveltuvuus rakentamiseen tarjoavat tulevaisuudessa vaihtoehdon tiiville kaupunkimaiselle rakentamistavalle. Ympärivuotisten asuntojen muuttaminen lomiasunnoiksi alueen eteläosissa on vilkastunut.

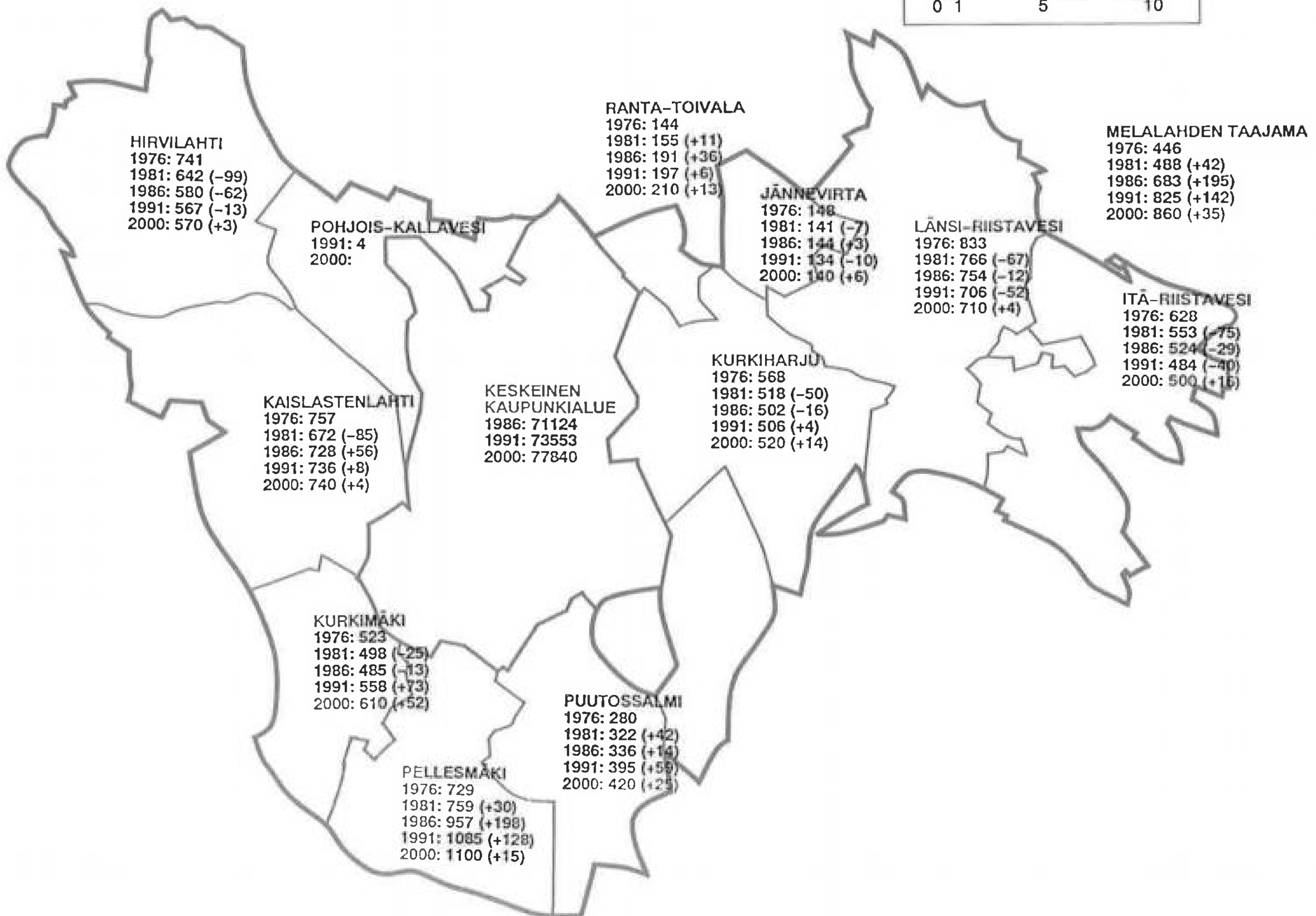
Sikoniemen vanhaan sahayhdyskuntaan on osayleiskaavan ja alueellisen poikkeusluvan puitteissa osoitettu 40 pientalon rakennuspaikkaa, joista kuuden vuoden aikana on rakennettu vajaa puolet.

5.31 Edullisuusvyöhykeperiaate

Edullisuusvyöhykkeiden osoittamisella pyritään suosimaan rakentamista olevien palvelujen ja joukkoliikennereittien läheisyyteen, jotta kylärakenne säilyisi toimivana ja palvelut voitaisiin säilyttää. Suosiminen merkitsee käytännössä ohjausta ja suunnittelua, jolla mahdollistetaan tavanomaista tiheämmän asutuksen muodostuminen. Yleiskaavassa on käytetty kahdenlaista merkintää sen mukaan, mikä on alueelle kohdistuva rakentamispaine sekä suunnittelu- ja ohjaustarve.

KUOPIO YLEISKAAVA

0 1 5 10

Kuva 5

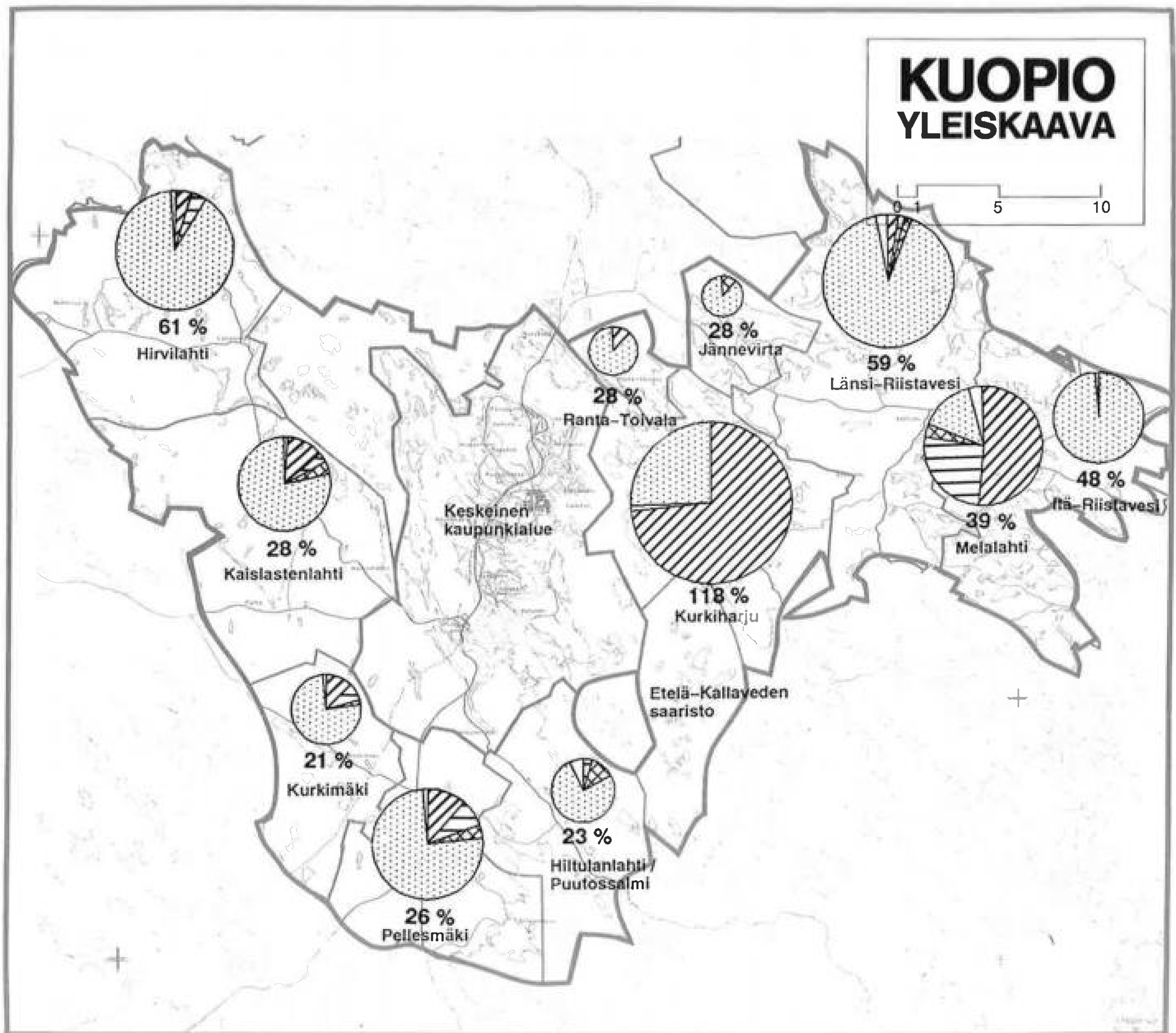
VÄESTÖMUUTOKSET VV. 1976–91 JA ENNUSTE V. 2000

Maaseutualue yhteensä

1976: 5816
1981: 5524 (-292)
1986: 5897 (+373)
1991: 6197 (+300)
2000: 6380 (+183)

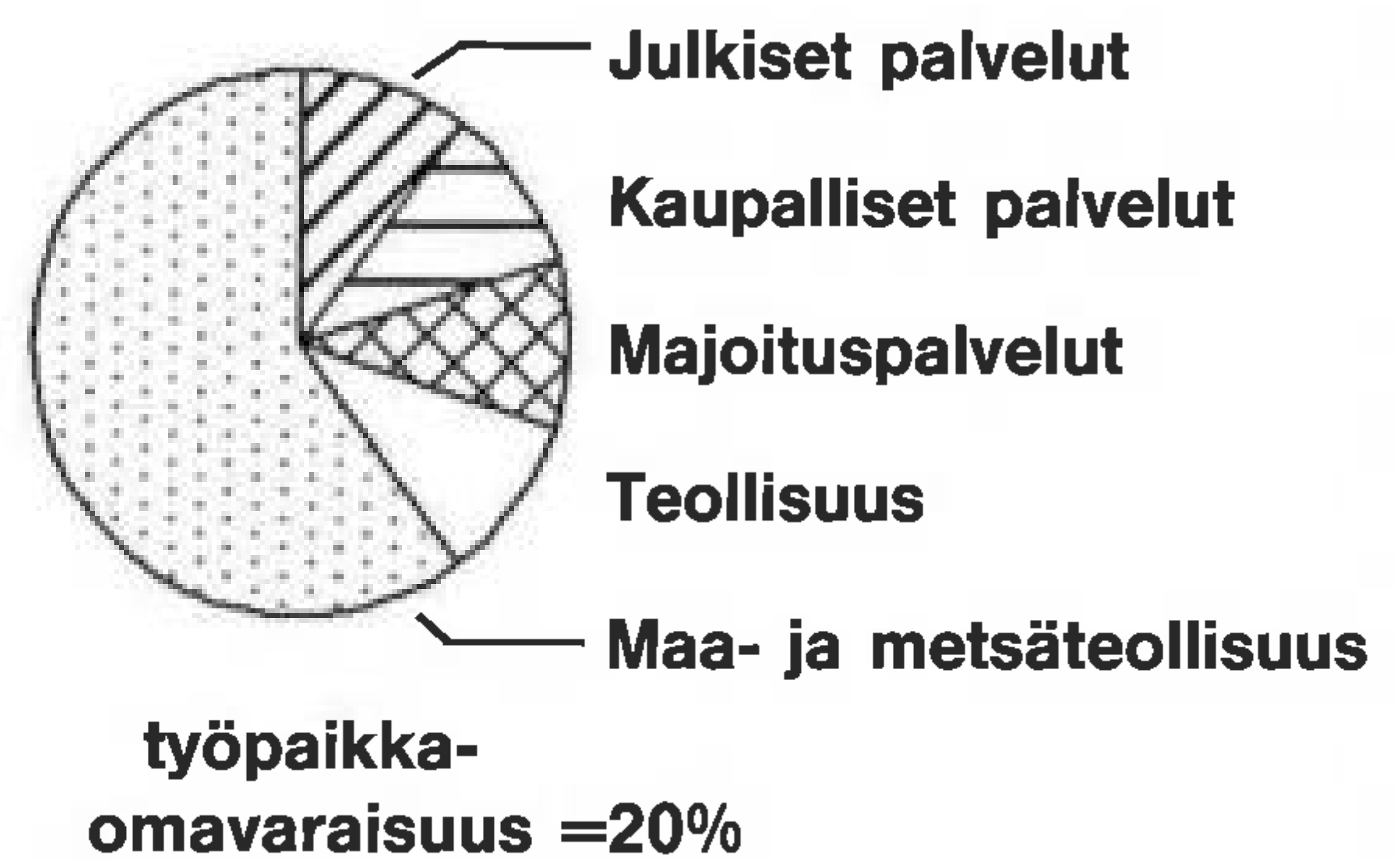
Maaseudun väestökehitys kääntyi 1980-luvun lopulla nousuun siten, että väkimäärä kasvoi erityisesti kaupungin eteläsuunnalla ja Melalahdessa.

Yleiskaavassa varaudutaan siihen, että kaikilla alueilla väkimäärä edelleen kasvaa tai säilyy nykyisellään.

Kuva 6

TYÖPAIKAT JA TYÖSSÄKÄYNTI 1.1.1992

Hirvilahdessa ja Riistaveden kylissä valtaosa työpaikoista on maa- ja metsätaloudessa ja työpaikkaomavaraisuus on melko korkea. Vaajasalon sairaala Itärannalla näkyy suurena työpaikkakeskittymänä. Kaupungin lähialueilla työpaikkojen omavaraisuus on alhainen. Teollisia työpaikkoja maaseudulla on vähän.

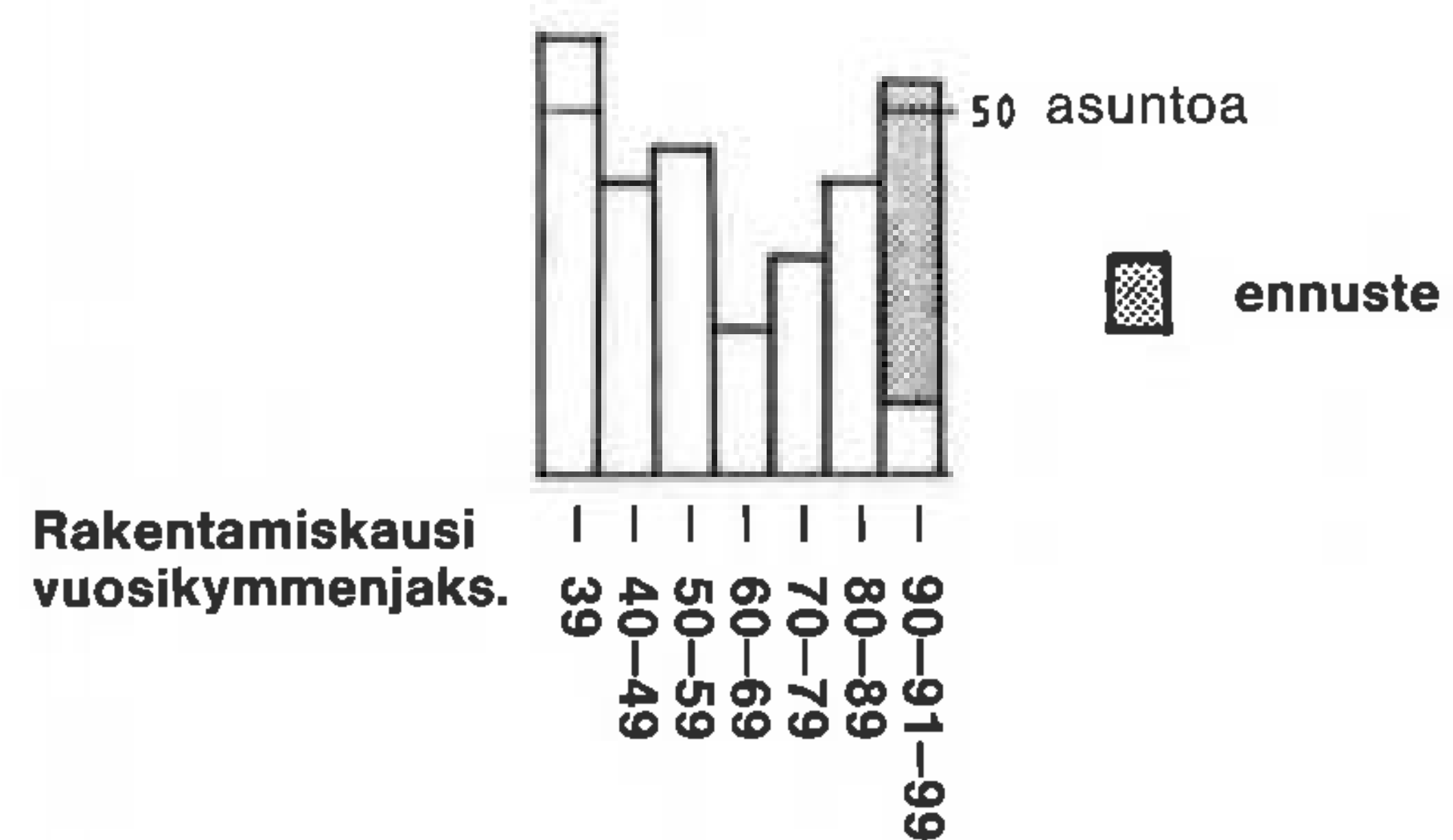

Kuva 7

MAASEUTUALUEEN ASUNTOKANTA

Asuntokannan ikäjakauma
1.1.1992 sekä ennakoitu
asuntotuotanto 1992–1999

Merkinnät

Oheisessa kuvassa on esitetty maaseudun asuntokanta alueittain siten, että vasemmanpuoleiset pylväät kuvaavat vanhaa asuntokantaa, oikeanpuoleiset uutta. Voimakkainta uus-tuotanto on ollut Pellesmäen, Kurkimäen sekä Melalahden alueilla. Myös Kaislastenlahden ja Puutossalmen alueilla ra-kentaminen on ollut voimakasta.

5.32 Kyläalueet (MA-1- ja MA-2 -alueet)

MA-1- ja MA-2 -merkinnöin osoitetut edullisuusvyöhykkeet perustuvat rakennetarkasteluun, vesihuollon tavoitteisiin sekä kylätoimikuntien kanssa käytyihin neuvotteluihin. Alueita rajattaessa on lisäksi otettu huomioon liikenneturvallisuuden vaatimukset sekä kevyen liikenteen järjestelyt. MA-1 -merkinnällä on osoitettu rakentamisen painealueet, joille tarvitaan yleiskaavaa tarkemmat sijoitussuunnitelmat.

Sijoitus- tai kyläsuunnitelmien laadintamenettely on periaatteessa sama kuin Sikoniemen osayleiskaavassa tai Vehmasmäen ja Pellesmäen sijoitussuunnitelmissa. Suunnitelmat laaditaan yhteistyössä kylätoimikuntien ja maanomistajien kanssa ja niiden pohjalta on tarkoitus päästä eroon poikkeusluvista suoraan rakennusluvilla tapahtuvaan rakentamiseen. Tarvittaessa käytetään hyväksi alueellista poikkeuslupaa.

Ilman sijoitussuunnitelmaa voidaan rakennuspaikkoja yleensä muodostaa tilakohtaisesti enintään yksi neljää hehtaaria kohti.

Sijoitussuunnitelman puitteissa voidaan kyseinen normi aluekohtaisesti ylittää, mikäli rakentaminen soveltuu paikalle eikä se aiheuta ongelmia naapureille.

MA-1 -alueille voi sijoittua myös tavanomaista tiiviimpää asutusta, mikäli alueelle rakennetaan keskitetty vesihuolto kuten Sikoniemessä. Tällöin rakennuspaikkojen määrä ja koko harkitaan osayleiskaavassa.

Edullisuusvyöhykeperiaatteeseen pohjautuvia kyläasutuksen alueita on osoitettu Sikoniemen-Kortejoen osayleiskaava-alue laajennuksineen, alueet Kurkiharjun koulun läheisyydestä, pieni kaupungin omistama alue Kallaveden rannalla sekä Ranta-Toivalan olevan taaja-asutuksen alue. Näiltä alueilta peruspalvelut ovat saavutettavissa alle kolmen kilometrin päässä. Kyläalueiden rakentaminen riippuu oleellisesti valtatie 17 tulevasta linjauksesta.

Sikoniemeen v. 1986 laaditun osayleiskaavan toteutuminen on mm. valtatie 17:n linjauksratkaisun viipymisen vuoksi ollut odotettua hitaampaa. Ilmakuvassa Sikoniemi sekä sille yleiskaavassa osoitettu laajennus.

MA-2 -vyöhykkeillä, joilla rakentaminen on melko vähäistä, rakennuspaikkojen sijaintia ja vesihuoltoa koskevalla ohjauksella pyritään siihen, että rakentaminen voi tapahtua suoraan rakennusluvilla ilman poikkeuslupia.

Lossiyhteyden varassa liikennöitävään Vaajasalon saareen on osoitettu MA-2 -vyöhyke.

5.41 Palvelurakenne

Alueen peruspalveluiden toimintaedellytyksiä heikentää Itärannan hajanainen asutus, pitkätköt etäisyydet ja pienehkö väestöpohja. Tavoitteena on Vaajasalon Kurkiharjun alueella säilyttää maaseutumaisen asutuksen tarvitsemat peruspalvelut (kauppa, ala-asteen koulu). Kesäaikana alueen väestöpohja kohoaa huomattavasti loma-asukkaiden johdosta.

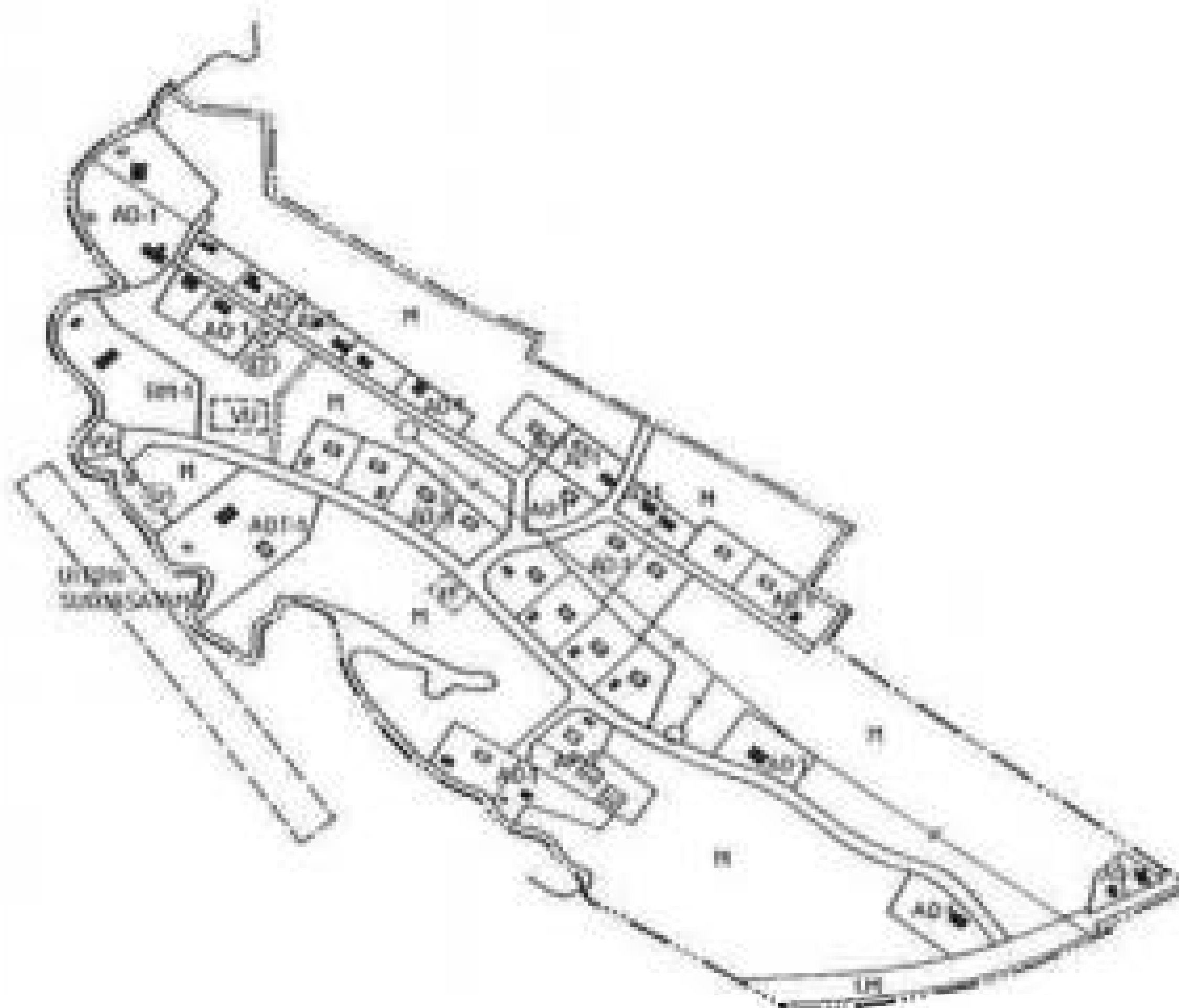
Ranta-Toivalan ja Jännevirran kylät tukeutuvat osittain Siilinjärven puolella sijaitseviin palveluihin. Kuntien välinen yhteistoiminta on tarpeen mm. ala-asteen koulujen, veneilysatamien, vesihuollon ja ulkoilureittien suunnitteluun liittyvissä asioissa.

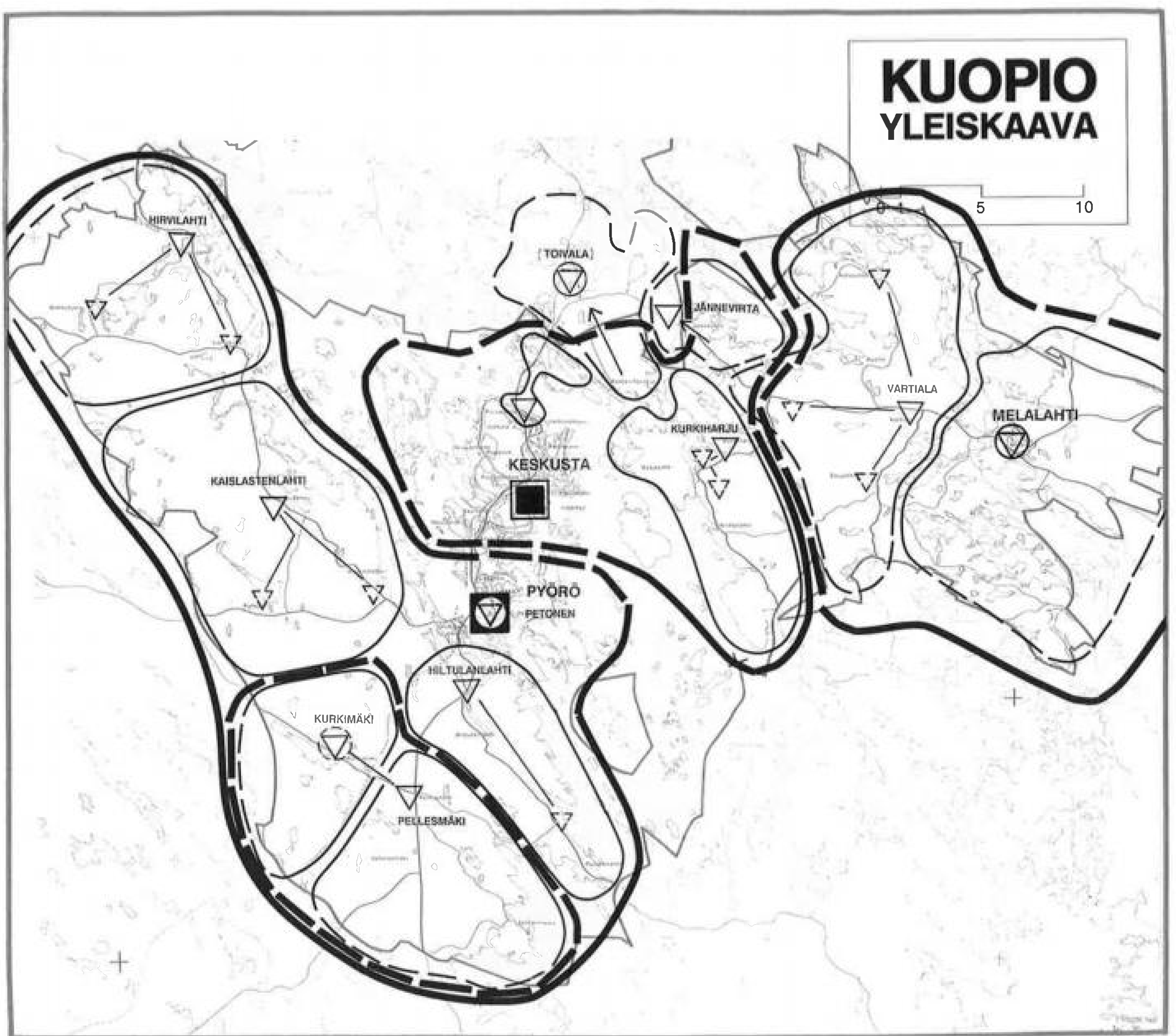
Kurkiharjussa toimii kolmiopettajainen ala-asteen koulu. Koulun tiloihin ja vajaisiin opetusryhmiin on mahdollista sijoittaa noin 200-300 uutta asukasta vastaava väestömäärä.

Tavoitteena oleva palvelurakenne edellyttää väestöpohjan lisäämistä. Uusia palveluja syntyy pääasiassa vapaa-aikaan, ulkoiluun ja veneilyyn liittyvissä toiminnoissa.

5.42 Palvelualueet yleiskaavassa

Vaajasalon sairaalan alue mantereella, Kurkiharjun koulu ja Työväen Sivistysliiton kurssikeskus Ranta-Toivalassa on osoitettu julkisten palvelulaitosten alueiksi. Vaajasalossa sijaitseva entinen sairaala-alue on osoitettu palvelutoimintojen alueeksi.

Kuva 8

**PALVELUALUEET JA -KESKUKSET
V. 2000**

Oheisessa kuvassa on osoitettu maaseudun palvelualueet ja niiden keskukset. Itärannalla on seuraavat palvelut:

PALVELUT ITÄRANTA	1992
Ala-asteen koulu	1
Elintarvikeliike	2
Asiamiespostitoimipaikka	1
Vapaa-ajan talo	1
Venesatama, -valkama	1
Uimaranta	1
Kuntopolku	1
Pallokenttä	3
Srk:n leirikeskus	1
Lomakylä, leirintäalue	1
Sairaala	1

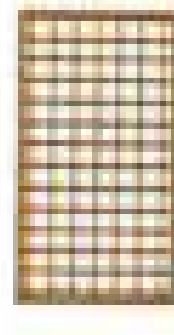
- **Pääkeskus**
- **Aluekeskus**
- **Maaseutualueen paikalliskeskus**
- **Paikalliskeskustason vaikutusalueen likimääräinen raja**
- **Paikalliskeskus jolta puuttuu joitakin ko. keskustason palveluja**
- **Kyläkeskus**
- **Kylä tai kylän osa, jolla on joitakin omia palveluja**
- **Likimääräinen lähipalvelujen vaikutusalueen raja**

Palvelurakentaminen painottuu lähivuosina vapaa-aikaan, veneilyyn ja ulkoiluun liittyviin toimintoihin.

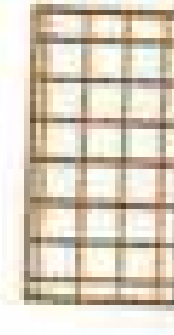
KUOPIO YLEISKAAVA

0 1 2 5

ASUTUSRAKENNE

Asutusalue.

MA-1 kyläasutusalueet.

Kyliävyöhyke.

Rakennettu saariryhmä tai ranta.

Kuvassa on osoitettu kylävyöhykkeet yleiskaavan alueva-
rausten mukaisesti. Varauksilla pyritään vahvistamaan ny-
kyistä kylärakennetta.
Loma-asutuksen vyöhykkeet kuvaavat alueita, joilla on run-
saasti olevaa loma-asutusta ja uusia rakennuspaikkoja.

6 LOMA-ASUTUS JA RANNAT

6.1 Ranta-alueiden suunnittelu- periaatteet

Loma-asutusta koskevien aluevarausten sekä yleiskaavamääräysten osalta yleiskaavaehdotus on laadittu yleiskaavatyön alkuvaiheessa määriteltyjen periaateratkaisujen mukaisesti.

Ranta-alueiden suunnittelun pohjaksi on ollut käytettävissä kartta- ja inventointiaineistoa (mm. rakennuskanta, kiinteistötiedot, nykyinen maankäyttö) sekä aiempia suunnitelmia (mm. YK-RASU, YKK1), joissa on osoitettu mm. suojelu- ja virkistysalueet. Näiden lisäksi alue on viistokuvattu ja useana vuonna on tehty erillisiä maast selvityksiä.

Yleiskaava on pyritty laatimaan mahdollisimman hyvässä yhteistyössä maanomistajien ja muiden kyläläisten kanssa.

Rakennusoikeudet on osoitettu tilakohtaisesti työn alussa hyväksytyjen periaatteiden mukaisesti. Rakennusoikeuksien määrittämisessä on käytetty ns. muunnetun rantaviivan periaatetta.

RA-, RA-1- ja RM-merkinnät osoittavat tarkempaa suunnittelua vaativia tai tiiviisti rakennettuja alueita.

M-1- ja M-2- tai V- ja VR-merkinnöillä on osoitettu alueet, joille voi sijoittua loma-asutusta yleiskaavassa osoitetun mitoituksen puitteissa.

MU-1- ja MU-2 -merkinnöillä osoitetaan alueet, jotka maisemallisista syistä ja ulkoilukäyttöarvojen perusteella tulee säilyttää rakentamattomina.

Päätavoitteina suunnittelussa on ollut maanomistajien välinen tasapuolinen kohtelu, rakennuspaikkojen ryhmittely ja vapaiden yhtenäisten rantaosuuksien säilyminen jokamiehen liikkumisoikeuden turvaamiseksi sekä rakentamattomien lampien ja saarien säilyminen vapaina.

Saarien ja lampien sekä eräiden muiden ympäristö- ja virkistysarvoltaan tärkeiden alueiden osalta on rakennusoikeus pyritty yleensä siirtämään tilan muulle osalle. Missä tällaiset siirrot eivät ole olleet mahdollisia (MU-2 -alueet), varaudutaan menettetty rakennusoikeus korvaamaan maanomistajille.

Näkymä Sorsasalosta loma-asuntojen reunustamalle Virtasalmelle, oikealla Karhonsaari.

Itärannan alueella on rantaviivaa yhteensä noin 190 km, mikä on noin 12 % Kuopion maaseutualueiden rantaviivasta. 60 % rantaviivasta on Kallaveden ”manner”-rantaa, 16 % pienten järvien ja lampien ja 24 % saarien rantaa. Alueen rantaviivasta on 48 % täyteen rakennettua tai rantakaavoitettua, 25 % on yleiskaavassa osoitettu täydentyväksi 27 % vapaaksi jääväksi.

6.2 Loma-asutus

Loma-asutus on ryhmitetty siten, että vähiten loma-asutusta on saaristossa, erityisesti siellä, missä on runsaasti suojelu- ja virkistysalueita tai saaria, joista rakennusoikeus siirretään mantereelle.

Keskimääräistä vähemmän loma-asutusta suhteessa rantaviivaan on myös niillä rantaosuuksilla, jolla rantamaisema on pienimuotoista ja vaihtelevaa. Tämä johtuu ns. muunnetun rantaviivan mitoitusperiaatteesta kapeissa niemissä, jolloin kapeissa niemissä ja lahdissa mitoitus on alhaisempi kuin suoralla avoimella rantaosuudella.

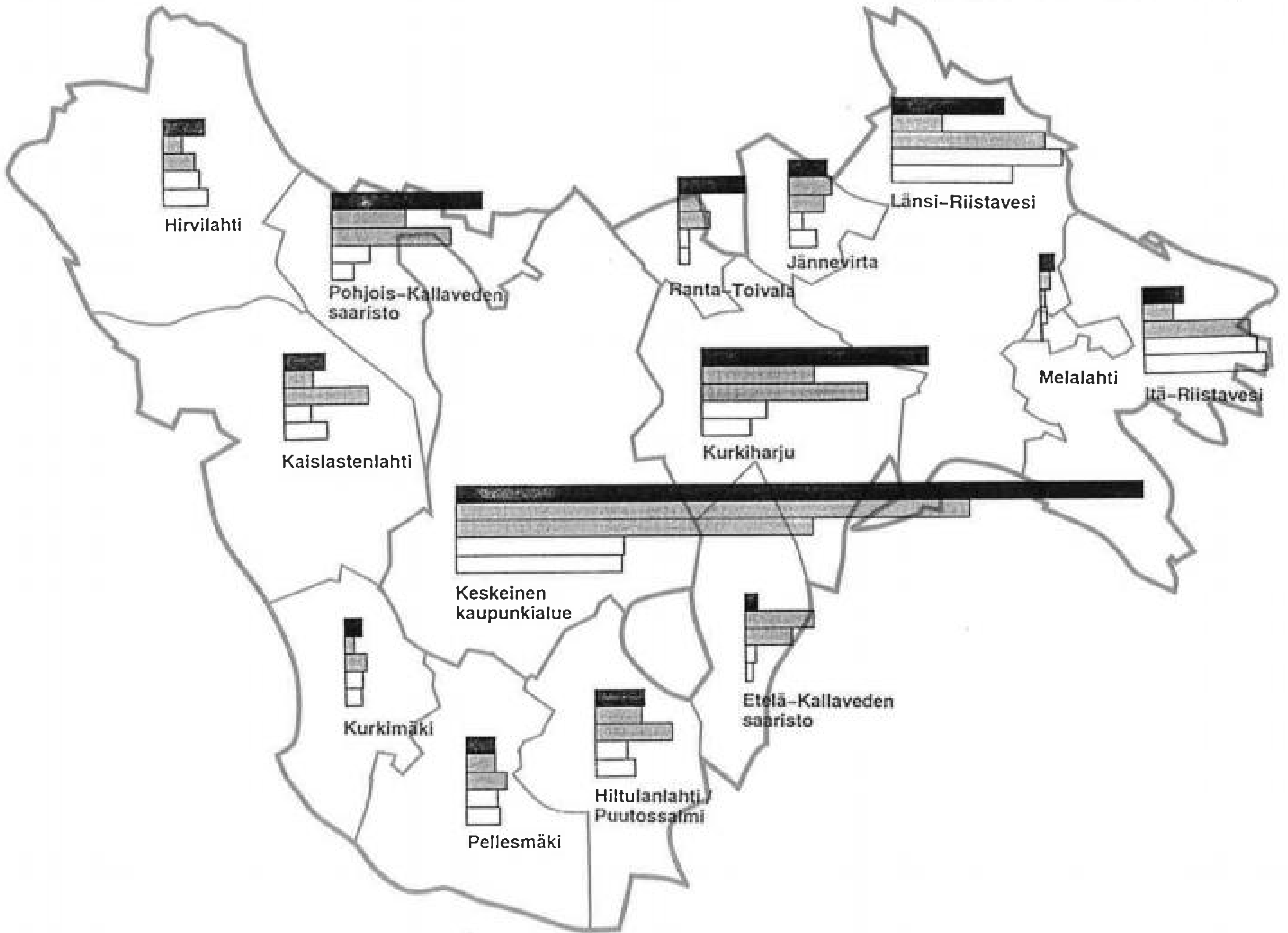
Kuvassa 8 on osoitettu ne rantaosuudet, jotka on käytetty tai varattu eri tyyppiseen loma-asutukseen.

Itärannan alueelle sijoittuu noin 19 % yleiskaavan mukaisista rakennuspaikoista (olevat ja uudet yhteensä). Kaavan mukainen keskimääräinen rakentamistiheys tulee olemaan noin 4,2 rakennuspaikka/ rantakilometri. Alueella on olemassa olevia rakennuspaikkoja noin 500 kpl ja yleiskaavassa suunniteltuja paikkoja noin 110 kpl. Yleiskaavan mukaisista rakennuspaikoista (olevat ja suunnitellut yhteensä) 76 % sijoittuu Kallaveden ranta-alueille, 20 % saariin ja 4 % lampien ja pienten järvien rannoille.

KUOPIO YLEISKAAVA

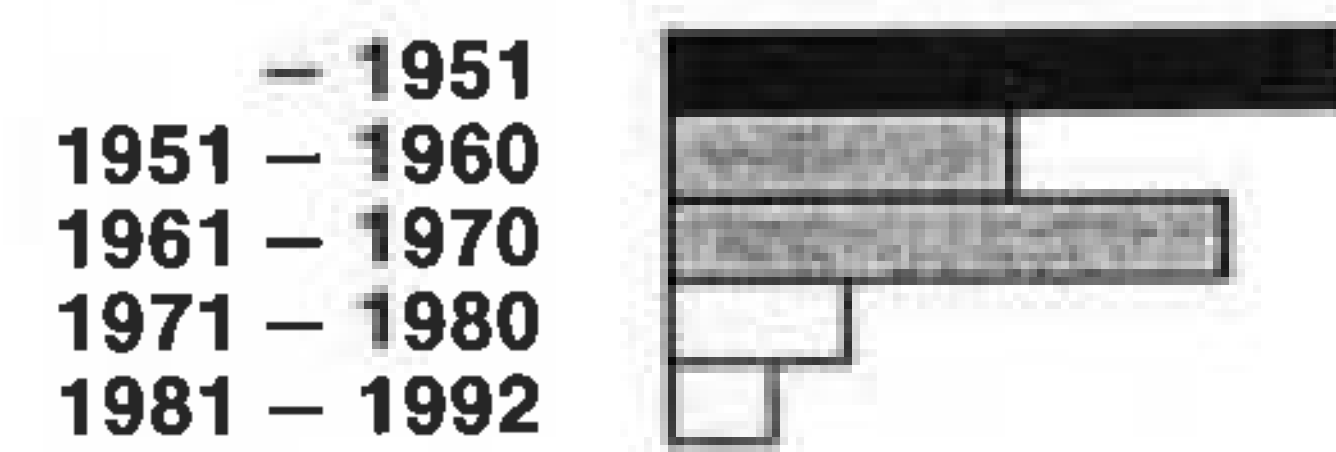
0 1 5 10

Kuva 10

LOMA-ASUNNOT VALMISTUMISKAUDEN MUKAAN

Valmistumiskausi

Aina 1960-luvulle saakka pääosa loma-asunnoista rakennettiin kaupungin lähirannoille. Lähirannat ovat täyttyneet ja viime vuosikymmeninä rakentamisen painopiste on siirtynyt kaupungin reuna-alueille ja naapurikuntiin.

6.21 RA-1 -alueet

Keskimääräistä enemmän loma-asutusta on olevilla loma-asuntoalueilla (RA-1), jotka on palstoitettu ja rakennettu ennen rantakaavalainsäädännön voimaantuloa. Näillä alueilla uusia rakennuspaikkoja ei juuri ole osoitettu, sillä on katsottu, että lisärakentaminen ei ole mahdollista tai se edellyttää rantakaavoituksen suunnittelutarkkuutta.

Tiiveintä loma-asutus on vanhoilla kesämökki-alueilla Iso-Telkon saarella, Kankurinniemiessä Vaajasalossa, Säyneensalon saaren eteläosalla sekä mantereella Suotaipaleessa, Virtasalmen pohjoisrannalla Ranta-Toivalassa ja Kotkaniemen Vihtaniemiessä. Nämä alueet on osoitettu RA-1 -merkinnällä olevan loma-asutuksen alueiksi.

6.22 RA-alueet

Vaajasalon ja Jänneniemen itäkärjen rantakaava-alueet on osoitettu yleiskaavassa.

6.23 M-2 -rantavyöhykkeet

Pääosa ranta-alueesta on osoitettu maa- ja metsätalousalueeksi, jolle rantarakentaminen tapahtuu pääasiassa vahvistetun yleiskaavan puitteissa (M-2). Rakennuspaikkoja on osoitettu 4-6 kpl rantakilometriä kohti.

Tarkoitus on, että yleiskaavan mukaisille rakennuspaikoille voi yleiskaavan vahvistuttua rakentaa ilman rantakaavaa tai poikkeuslupaa.

Rakentamiseen osoitetut alueet on mitoitettu siten, että niihin kaikissa tapauksissa voidaan sijoittaa yleiskaavassa enimmäisluvulla osoitettu määrä tavanomaisia rakennuspaikkoja, joiden rantaviiva on 40-50 metriä. Vastaavasti ohjeellisella luvulla on osoitettu se rakennuspaikkojen määrä, joka kullekin alueelle mahtuu, mikäli halutaan rakentaa väljästi suurille rakennuspaikoille. Merkinnän tarkoituksena on jättää kysymys rakennuspaikan sopivasta koosta maanomistajan omaan harkintaan.

6.24 M-1 -rantavyöhykkeet

M-1 -merkinnällä on rannan rakentaminen tai rakentamattomuus jätetty maanomistajien harkintaan niiden tilojen osalta, joiden omistajat ovat ilmoittaneet, etteivät halua rakennuspaikkoja sekä niiden tilojen osalta, joiden omistajia ei ole tavoitettu. Näissä tapauksissa yleiskaavassa ei ole osoitettu rakennuspaikkoja. Toisaalta rakennusoikeutta ei ole rajoitettu ja halutessaan maanomistaja voi rakennus- ja poikkeuslupien puitteissa rakentaa periaatteessa vastaavasti kuin M-2-alueilla.

M-1 -merkintää on käytetty myös useilla sellaisilla rantaosuuksilla, jotka eivät sovellu rakentamiseen, kuten matalat, laajat ruohikkolahdet jne. Tällöin nämä rantaosuudet on myös mitoitustarkastelussa tarkasteltu erikseen siten, että ne eivät lisää rakennuspaikkojen määrää muilla rantaosuuksilla.

6.3 Rakentamattomat rannat, saaret ja lammet

Tärkeimmät rakentamattomina säilyvät rantaosuudet on osoitettu viherkuvassa (kuva 11). Suojelu- ja virkistysalueet on selostettu jäljempänä. Lisääntyvän loma-asutuksen rinnalla on yleiskaavassa osoitettu alueita ja rantaosuuksia, joille loma-asuntoja ei saa sijoittaa. Näitä ovat rantapelot sekä MU-merkinnällä tai viivoituksella merkityt rantaosuudet. Kyse ei ole virkistysalueista, vaan loma-asutuksen ryhmittämisestä rantakaavan tapaan siten, että maisema otetaan huomioon ja että väliin jää riittävästi vapaita rantaosuuksia jokamiehen liikkumista, kalastusta ym. harrastuksia varten.

6.31 Rantapelot

Avoimilla peltorannoilla (MT) rakennusoikeutta ei yleensä ole osoitettu lukuunottamatta olevia rakennuspaikkoja. Peltoalueen rakennusoikeus selvitetään lupahakemusten yhteydessä tapauskohtaisesti. Rakennuslupia voidaan myöntää, mikäli rantavyöhykettä on metsitetty ja rakentaminen sopeutuu maisemaan. Tarkoitus on, että avoimet peltoalueet säilytetään rakentamattomina, erityisesti mikäli pelto ulottuu rantaan.

6.32 MU-1- ja MU-2 -rannat

MU-1 -alueiksi on osoitettu sellaiset rakentamattomat saaret, lammet ja rantaosuudet, joiden rakennusoikeus on maanomistajakohtaisesti siirretty muualle.

Vastaavasti MU-2 -merkinnällä on osoitettu ne rakentamattomana säilytettävät saaret ja lammet, joiden osalta rakennusoikeutta ei ainakaan kaikilta osin ole voitu siirtää.

MU-2 -varausten osalta kaupunki varautuu tarvittaessa ostamaan alueen tai muuten korvaamaan mahdollisen rakennusoikeuden menetyksen.

Myös MU-1 -merkinnällä osoitettujen pienten saarten ja lampien hankkiminen kaupungille on tarkoituksenmukaista, mikäli niitä on tarjolla.

Rakentamattomina säilyneistä pienistä saarista ja luodoista pääosa eli noin 90 % on osoitettu aluevarauksilla, jotka kieltävät rakentamisen. Vastaavasti on menetelty myös pienten rakentamattomien järvien ja lampien kohdalla.

Rakentaminen pieniin saariin ja liian lähelle rantaviivaa ovat yleisimmät virheet rantarakentamisessa. Virheet korostuvat rakennettaessa maisemassa näkyviin maastonkohtiin mm. laivaväylien varsille.

6.33 Viivoitetut rantaosuudet

Pistekatkoviivalla ja viivoituksella on osoitettu ne rantaosuudet, jotka tarvitaan rantautumista varten jokamiehen liikkumisoikeuden puitteissa. Vähimmäismitoituksena on pyritty siihen, että rantautumispaikka olisi vähintään 200 metrin levyinen ja rantautumispaikkojen väli olisi enimmillään yksi kilometri. Rakentamattomaksi on yleensä jätetty myös maiseman kannalta tärkeät niemet ja muut vastaavat luonnonmuodot.

Viivoitus kieltää loma-asuntojen ja muiden rakennusten sijoittamisen kyseiselle alueelle. Merkintä ei kuitenkaan estä alueen lohkomista osaksi rakennuspaikkaa, mikäli rakennuspaikkaan sisältyy rakentamiseen soveltuva rantaosuus, jolle rakennukset sijoitetaan.

Viivoitus ei myöskään kiellä rannan käyttämistä venevalkamana, mikäli asiasta maanomistajan kanssa sovitaan. Myös venevalkamaan liittyvä pienimuotoinen rakentaminen voi tulla kyseeseen.

6.4 Matkailupalvelualueet

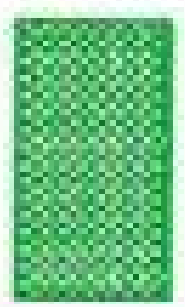
Oleva lomakylä Jänneniemessä sekä alue Ranta-Toivalan Uuhitaipaleessa on osoitettu matkailupalvelualueiksi (RM).

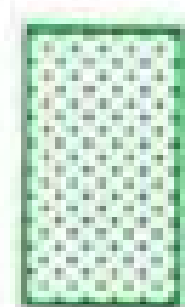
KUOPIO YLEISKAAVA

0 1 2 5

VIHERVERKOSTO

Virkistysalue.

Maa- ja metsätalousalue, maisema-
merkitys ja virkistyskäyttöä.

Suojelualue.

Luonnonsuojelukohde.

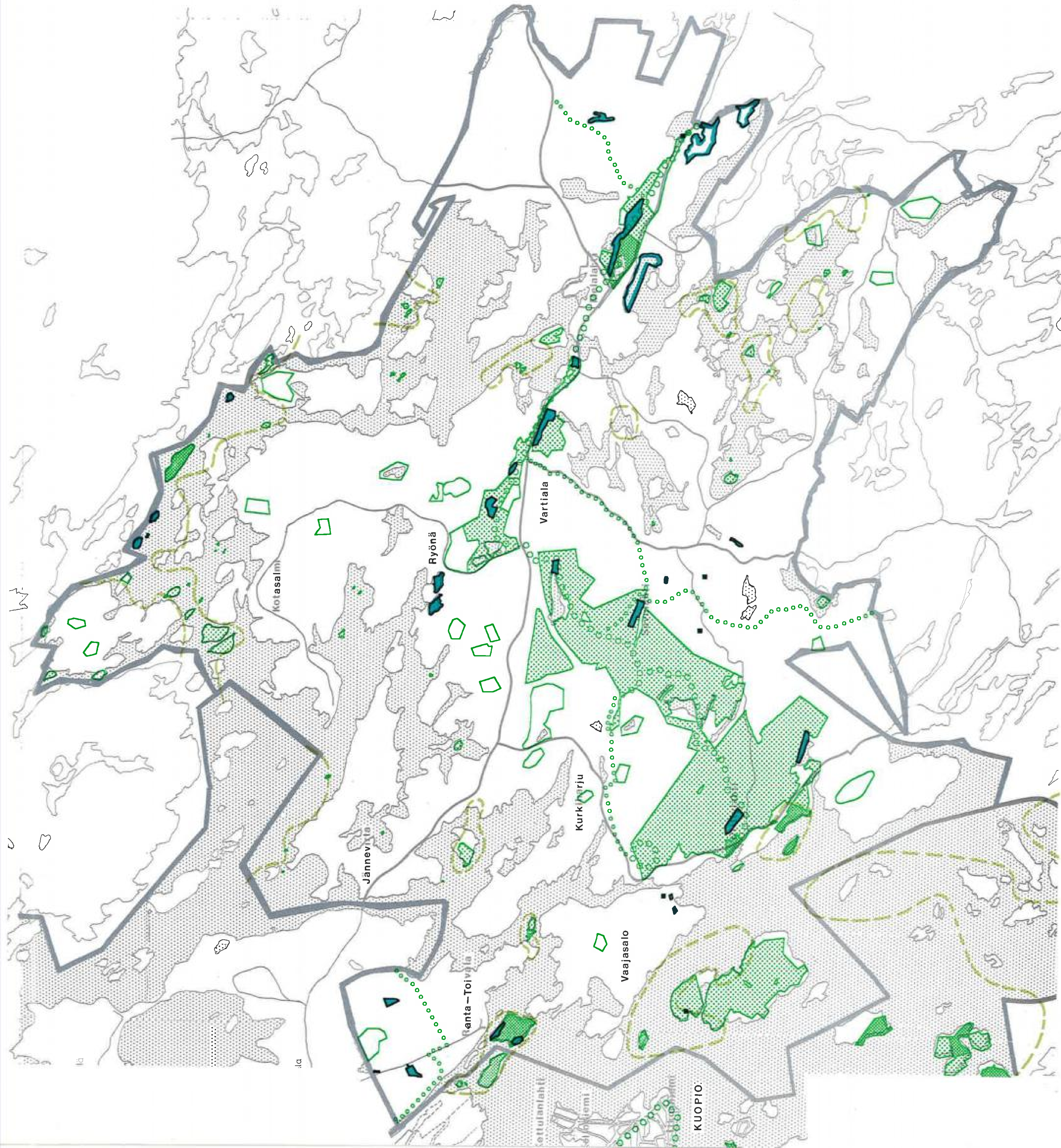
Ulkoilureitti.

Kuntopolku.

Rakentamaton saariryhmä tai ranta.

Kuvassa on osoitettu yleiskaavan virkistys- ja suojelualuevaraukset sekä niiden liittyminen maatalousalueisiin ja muuhun maankäyttöön.

Saaristossa rajaus osoittaa suurimpia rakentamattomana säilyviä alueita.

7. VIRKISTYS, METSIEN MONIKÄYTTÖ, ULKOILU

7.1 Yleistä

Virkistys- ja vapaa-ajan palveluiden varaukset perustuvat aiempiin yleiskaavallisiin suunnitelmiin, vahvistettuihin Pohjois-Savon seutukaavoihin sekä vuonna 1989 laadittuun Kuopion kaupungin vapaa-aikapalvelujen kehittämissuunnitelmaan.

Virkistys- ja retkeilyalueista pääosa ja etenkin ne, jotka on tarkoitettu toteutettaviksi kaupungin toimesta, on osoitettu joko VR- tai V-merkinnällä. Yksityisten omistamilla retkeilyalueiden osilla on käytetty MU-merkintää. Merkintä huomioi alueen ulkoilu- ja ympäristöarvot, sen pääkäyttötarkoitus on maa- ja metsätalous, ja haja-asutusluonteinen rakentaminen alueella on yleensä mahdollista. MU-alueella merkittävien yleisiä tarpeita palveleva toiminta on varautuminen ulkoilureittien ja kuntopolkujen rakentamiseen.

Kuopion virkistysaluejärjestelmä, sen rakenne ja varaukset on esitetty ”Kaupunkirakenne”-raportissa.

7.2 Itärannan virkistysalueet ja -kohteet

Itärannan alueelle sijoittuu toinen kahdesta kaupungin tärkeimmästä retkeily- ja ulkoilualueesta. Niittylahti-Asuma retkeilyalue palvelee koko Kuopion kaupunkiseutua. Alue ulottuu Kallaveden itärannalta Kortejoki-Niittylahti-alueelta Asuman, Savulahden ja Vartialan kautta Riistaveden harjujaksoon ja liittyy sillä kulkeviin ylikunnallisiin ulkoilureitistöihin.

VR-merkinnöin on osoitettu retkeilyalueen osat, jotka kaupunki omistaa ja vastaavasti MU-merkinnällä alueet, jotka ovat yksityisomistuksessa.

Pääosa Säyneensaloa ja Karhonsaarta sekä muutamat pienehköt kaupungin ja yhteisöjen omistamat saaret on osoitettu retkeilyalueeksi (VR).

Sikoniemen kylältä on osoitettu virkistyskohteena uimapaikka.

Kohteiden toteuttamiseen ei tässä yhteydessä ole otettu kantaa.

7.3 MU-alueet

Alueet, jotka ovat maisemallisesti arvokkaita tai joilla on merkitystä ulkoilun kannalta, mutta joita ei ole tarkoituksenmukaista osoittaa virkistyskäyttöön, on osoitettu MU-merkinnällä. Alueiden pääkäyttötarkoitus on maa- ja metsätalous ja ne ovat yleensä yksityisten omistuksessa.

Osalla MU-alueita on alueen sisällä erikseen osoitettu ta-merkinnällä alueita, joille mahdollista rakentamista voidaan keskittää. Vastaavasti on viivoituksella osoitettu ne alueen osat, jotka maisemallisista syistä tulisi jättää rakentamatta ja joihin kohdistuu luvanvaraisuus suurten avohakkuiden osalta.

Niittylahti-Asuma -retkeilyalueen osat, jotka ovat yksityisten omistuksessa, on osoitettu MU-merkinnällä.

Maisemassa näkyvästi sijaitseva Kukkovuori Niittylahdessa on osoitettu MU-alueeksi.

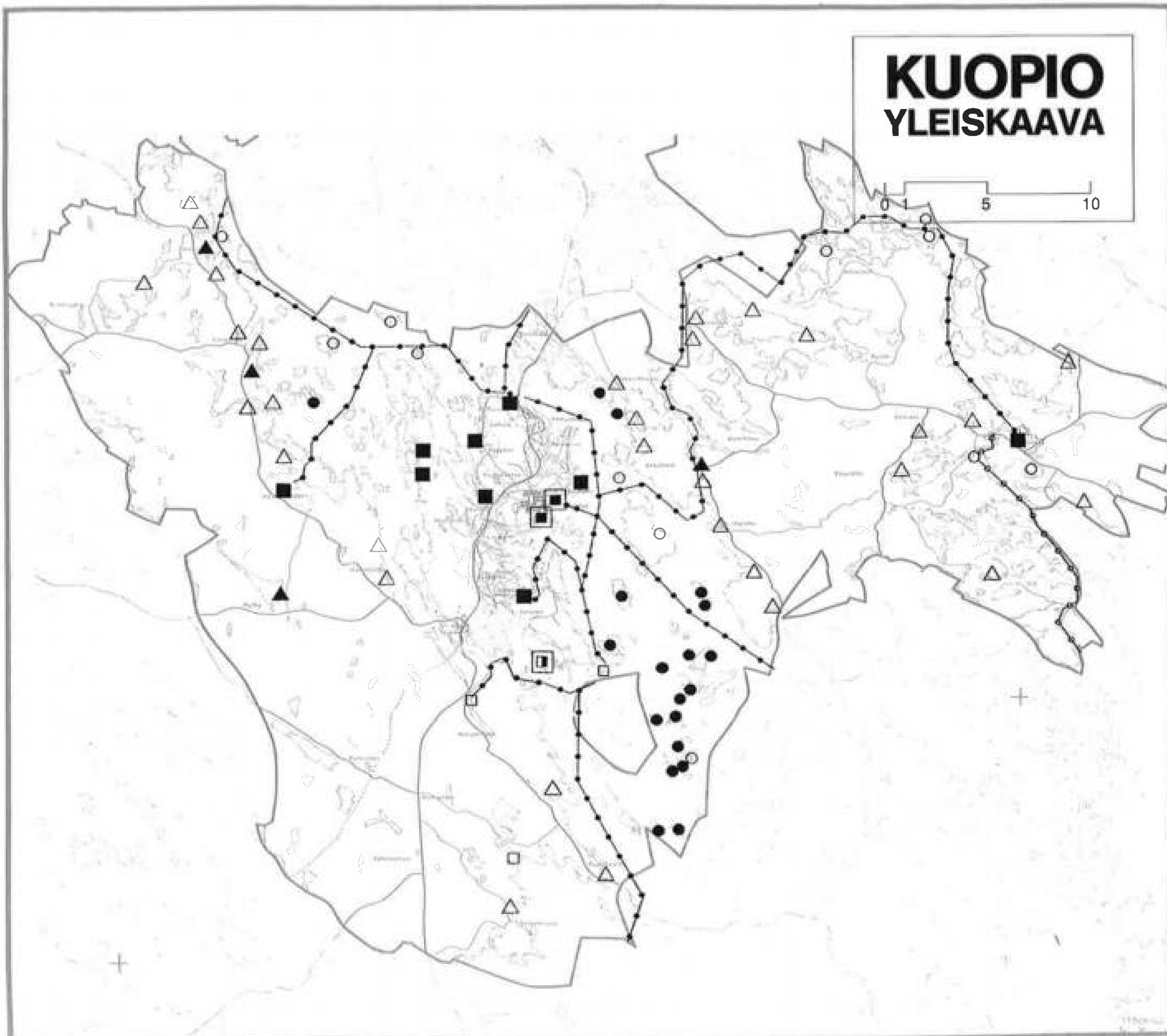
7.4 Ulkoilureitit

Kyläkeskuksia ja ulkoilu- ja retkeilyalueita yhdistää ulkoilureittiverkosto, joka kytkeytyy kaupungin rajoilla seudullisiin ulkoilu- ja retkeilyreitistöihin sekä toisaalla keskeisen kaupunkialueen verkostoihin.

Paikalliset ulkoilureitit on pyritty linjaamaan maastoon siten, että ne yhdistävät näköalapaikkoja, uimarantoja, levähdyspaikkoja, kuntopolkuja, venesatamia, kouluja, kyläntaloja yms.

Ylikunnalliset ulkoilureitistöt ulottuvat Ranta-Toivalasta ja Jännevirralla Siilinjärven puolelle. Kallaveden itärannalta Niittylahdesta ja Kortejoelta on osoitettu ulkoilureitistöt Riistavedelle ja Vehmersalmen suuntaan.

Moottorikelkkareittejä ei ole osoitettu yleiskaavassa, vaan niistä on laadittu eri suunnitelma. Tarkoitus on, että moottorikelkkailua ei tuoda ulkoilureittien välittömään läheisyyteen, vaikka reiteillä onkin yhteisiä huoltopisteitä.

Kuva 12

VENEILY

- Laivaväylä
- Venereitti (tavoite)

Tilanne 1992	Venesatamat	Yleiskaavan tavoite
■	Vieras- ja kotisatama	□
■	Kotisatama	□
▲	Venesatama	△
●	Rantautumispalkka/ suojasatama	○

Oheinen kuva on laadittu vuonna 1982 laaditun veneilyn yleissuunnitelman pohjalta ottaen huomioon yleiskaavava-
raukset.

8. LIIKENNE JA KUNNALLISTEKNIikka

8.1 Tiestö

Kuopion maaseutumaisten alueiden tiestön luokitus ja varaukset perustuvat pääasiassa vahvistettuihin Pohjois-Savon seutukaavoihin ja Kuopion tiepiirin kannanottoihin. Yhdystiestön osalta tieverkkoa on tarkennettu yleiskaavan tavoitteiden ja rakenteellisten tarkastelujen pohjalta.

Kv:n 6.9. -93 hyväksymässä yleiskaavassa on varauduttu kaikkien kolmen päävaihtoehdon toteutumiseen VT 17 linjausten osalta. Vuonna 1988 laaditun pääsuuntaselvityksen tuloksena määritetyt maastokäytävät osoitettiin M-3 -merkinnällä. Muilta osin alueen tiestö säilyy ennallaan.

Kortejoella koulun risteyksestä sairaalalle on maantien varteen osoitettu kevyen liikenteen yhteys/väylävaraus.

8.2 Vesiliikenne, veneily

Valtaosa maaseudun veneilyä koskevista varauksista on joko maaseudun venesatamia tai -valkamia (LV-3- merkintä) tai veneiden rantapaikkoja (LV-4).

Venesatamien tai -valkamien kohdalla (LV-3) varaudutaan laitureiden ja pysäköintialueen rakentamiseen. Kaupunki voi osallistua rakentamiseen, toteuttaminen ei kuitenkaan edellytä kaupungin maanomistusta.

LV-4 -merkinnällä on osoitettu rantaosuuksia, joita käytetään venepaikkoina tai jotka on katsottu siihen soveltuviksi. Merkinnällä ei varauduta laiturin rakentamiseen. Mahdollinen toteutus tapahtuu yksityisten toimesta maanomistajan kanssa sopimalla.

LV-5 -merkinnällä tarkoitetaan suojasatamia, jotka on tarkoitettu lähinnä saaristossa veneilijöiden yöpymis- sekä sään- ja tuulenpitopaikoiksi.

Yleiskaavassa on varsinaisten veneilysatamien ja -valkamien lisäksi osoitettu rantajaksoja, joilla rantautuminen voi tapahtua jokamiehen liikkumisoikeuden puitteissa. Näille viivoituksella osoitetuille alueille on mahdollista yksityisten toimesta, maanomistajan kanssa sopimalla järjestää venepaikkoja tai -rantoja.

Yleiskaavassa on veneilyn tarpeisiin osoitettu Itärannalta yhteensä 18 kohdetta. Näistä noin puolet on tällä hetkellä veneilykäytössä (mm. RantaToivalan tien päässä, Sikoniemen edustan venesatama, ja Alatalo Jännevirralla), osaa on vanhastaan käytetty veneiden säilytyspaikkoina.

LV-3 -merkinnällä on osoitettu Jännevirralla sillan lähellä kaksi uutta venesatamaa sekä kohteet Suotaipaleesta, Kankurinniemen tyvestä ja Ranta-Toivalasta.

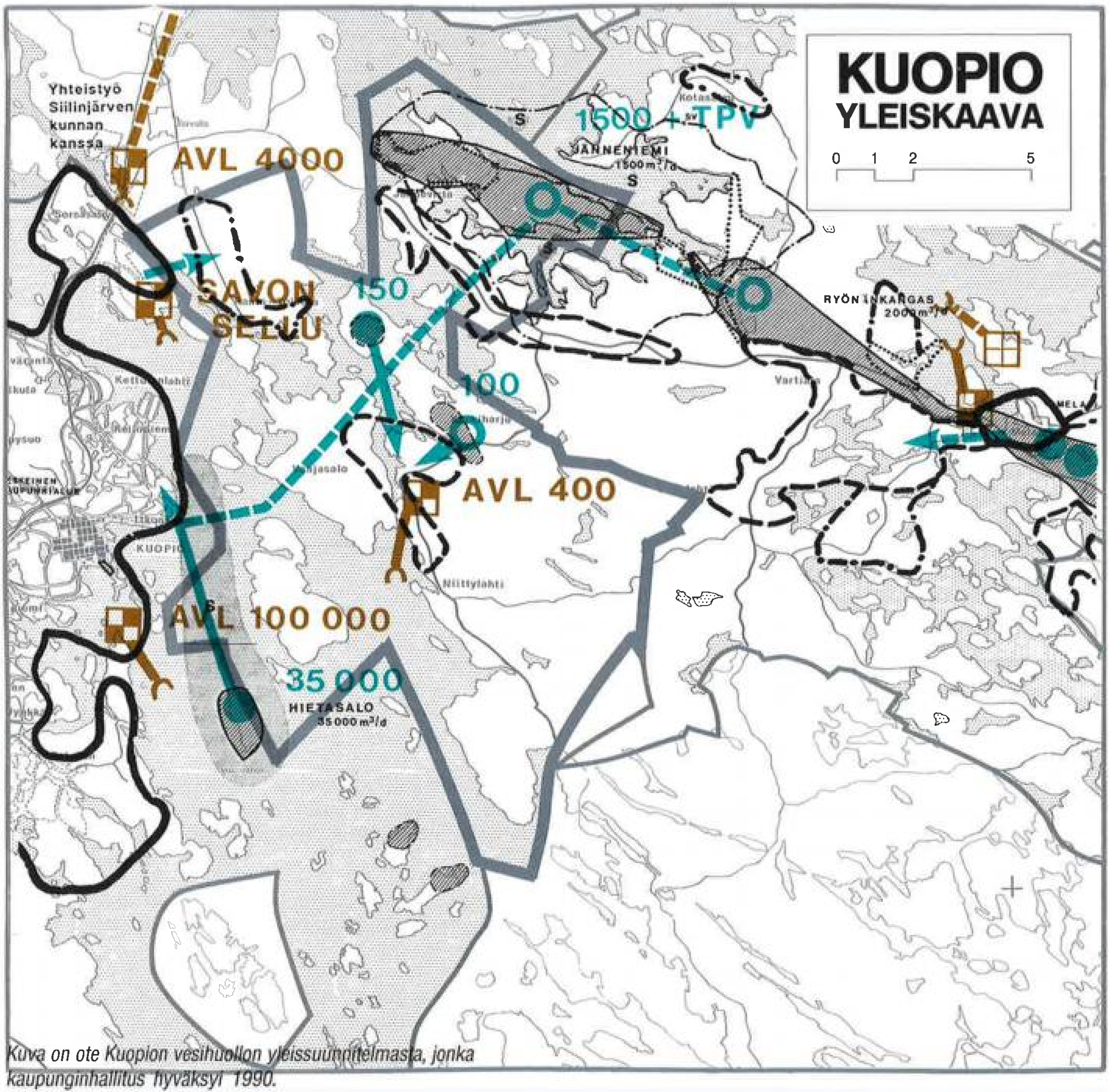
LV-4 -kohteita on Niittylahdessa, Uuhilahdessa, Ritoniemessä, Suotaipaleessa, Säyneensalon saarella ja Särkiniemessä.

Pieni-Telkon saarella on suojasatama (LV-5). Sikoniemen edustalta on osoitettu vahvistetun uitosäännön mukainen uiton toimintapaikka.

Yleiskaavamääräyksellä edellytetään, että saaren rakennettaessa tulee poikkeus- tai rakennusluvan yhteydessä osoittaa venepaikka mantereen puolella.

Kuvassa valtatie 17:n alustavat linjausvaihtoehdot, joiden pohjalta varsinainen pääsuuntavertailu tehtiin. Vaihtoehdot D ja F karsiutuivat jatkovertailussa.

KUVA 13

- TOIMIVA POHJAVEDENOTTAMO, TUOTTO m³/d
- SUUNNITELTU POHJAVEDENOTTAMO, TUOTTO m³/d
- TPV** TEKOPOHJAVESI
- PÄÄVEDENSYÖTTÖSUUNTA, RAKENNETTU
- PÄÄVEDENSYÖTTÖSUUNTA, SUUNNITELTU
- TOIMIVA JÄTEVEDEN PUHDISTAMO
- SUUNNITELTU JÄTEVEDEN PUHDISTAMO
- AVL** ASUKASVASTINELUKU
- RAKENNETTU PURKUVIEMÄRI
- SUUNNITELTU PURKUVIEMÄRI
- HAJA-ASUTUS**
- TONTTIKOHTAINEN VESIHUOLTO, RAKENNUSPAIKKA 0,5 ha TAI 1 ha

KUOPION VESIHUOLLON TAVOITTEET V. 2020

- VVL-TAVOITTEELLINEN TOIMINTA-ALUE 2020
- KYLÄALUEET**
 - KESKITETTY VEDENHANKINTA 1990...2000
 - JÄTEVEDET TALO- TAI TALORYHMÄKOHTAISESTI, ERITYISVAATIMUKSIA
 - RAKENNUSPAIKKA 0,5 ha
 - RAKENTAMISTA OHJAAVA KAAVA TARPEEN
- **TAAJA-ASUTUSALUEET**
 - VEDENHANKINTA JA JÄTEVEDET TALO- TAI TALORYHMÄKOHTAISESTI, JÄTEVESIEN KÄSITTELYYN ERITYISVAATIMUKSIA
 - RAKENNUSPAIKKA 0,5 ha
 - RAKENTAMISTA OHJAAVA KAAVA TARPEEN
- **TAAJA-ASUTUSTA POHJAVESIALUEILLA**
 - KESKITETTY VEDENHANKINTA
 - JÄTEVEDET TALOKOHTAISESTI ERITYISVAATIMUKSIA
 - POHJAVEDEN JA VESISTÖN SUOJELUTARVETTA
 - EI SUOSITELLA LISÄRAKENTAMISTA
- **TÄRKEÄ POHJAVESIALUE**
 - KUOPION VEDENHANKINTAAN VARATTAVA ALUE
 - EI SELLAISTA TOIMINTAA, JOKA HEIKENTÄÄ POHJAVEDEN LAATUA TAI MÄÄRÄÄ
- **POHJAVESIALUE**
 - MERKITYSTÄ PAIKALLISESTI
 - EI SELLAISTA TOIMINTAA, JOKA HEIKENTÄÄ POHJAVEDEN LAATUA TAI MÄÄRÄÄ
- **VEDENHANKINNAN KANNALTA TÄRKEÄ VESISTÖ JA SEN VALUMA-ALUE**
 - SUOJELTAVA VEDEN LAATUA VAARANTAVALLTA TOIMINNALLTA (SV)
 - RANTA-ALUEIDEN MAANKÄYTTÖÄ OHJATTAVA
- **SV**

8.3 Vesihuolto

8.31 Veden hankinta, jätevedet

Jännevirta-Suotaival -alue kuuluu kyläalueisiin, jossa on keskitetty vedenhankinta. Vesi tuodaan alueelle Siilinjärven kunnan puolelta. Jätevesien käsittely on hoidettu kiinteistökohtaisesti tai pienissä ryhmissä. Osa Jännevirran alueesta sijaitsee Jänneniemen pohjavesialueella, jonne ei suositella lisäasutusta.

Vaajasalo-Sikoniemi -alueet kuuluvat myös kylä-alueisiin, joilla osalla on jo nyt ja osalle tullaan tulevaisuudessa rakentamaan keskitetty vedenhankinta. Vesi tuodaan alueelle Kotkatniemen pohjavesialueella sijaitsevalta vedenottamolta, jonka omistaa Vaajasalon epilepsia- ja kuntoutussairaala. Kun keskitetyn vedenhankinnan aluetta ryhdytään laajentamaan, joudutaan ottamaan käyttöön Kurkiharjun pohjavesialueella sijaitseva lähde. Sikoniemen alueella on myös keskitetty jätevesien käsittelyjärjestelmä. Jätevedet johdetaan sairaalan puhdistamoon. Muulla alueella on kiinteistökohtainen jätevesien käsittely.

Ranta-Toivalan alue kuuluu taaja-asutusalueisiin, joissa vedenhankinta ja jätevesien käsittely pyritään hoitamaan kiinteistökohtaisesti pitkälle tulevaisuuteen. Ranta-Toivalan asukkailla on ollut ongelmia veden laadun ja riittävyys suhteen. Mikäli alueen vedenhankinta tullaan jatkossa hoitamaan keskitetysti, tuodaan vesi alueelle todennäköisesti Siilinjärven kunnan puolelta.

Kotkatniemestä, Kurkiharjusta ja Jänneniemestä on osoitettu pohjaveden muodostumisalueet (pv) ja -ottamot (ET/pv). Lisäksi vedenhankinnalle tärkeän vesistön valuma-alue alueen pohjoisosassa (av) ja siihen liittyvät vedenhankinnan kannalta tärkeät vesialueet (W/v) on osoitettu yleiskaavassa.

8.32 Pohjavedet, vesien suojelu

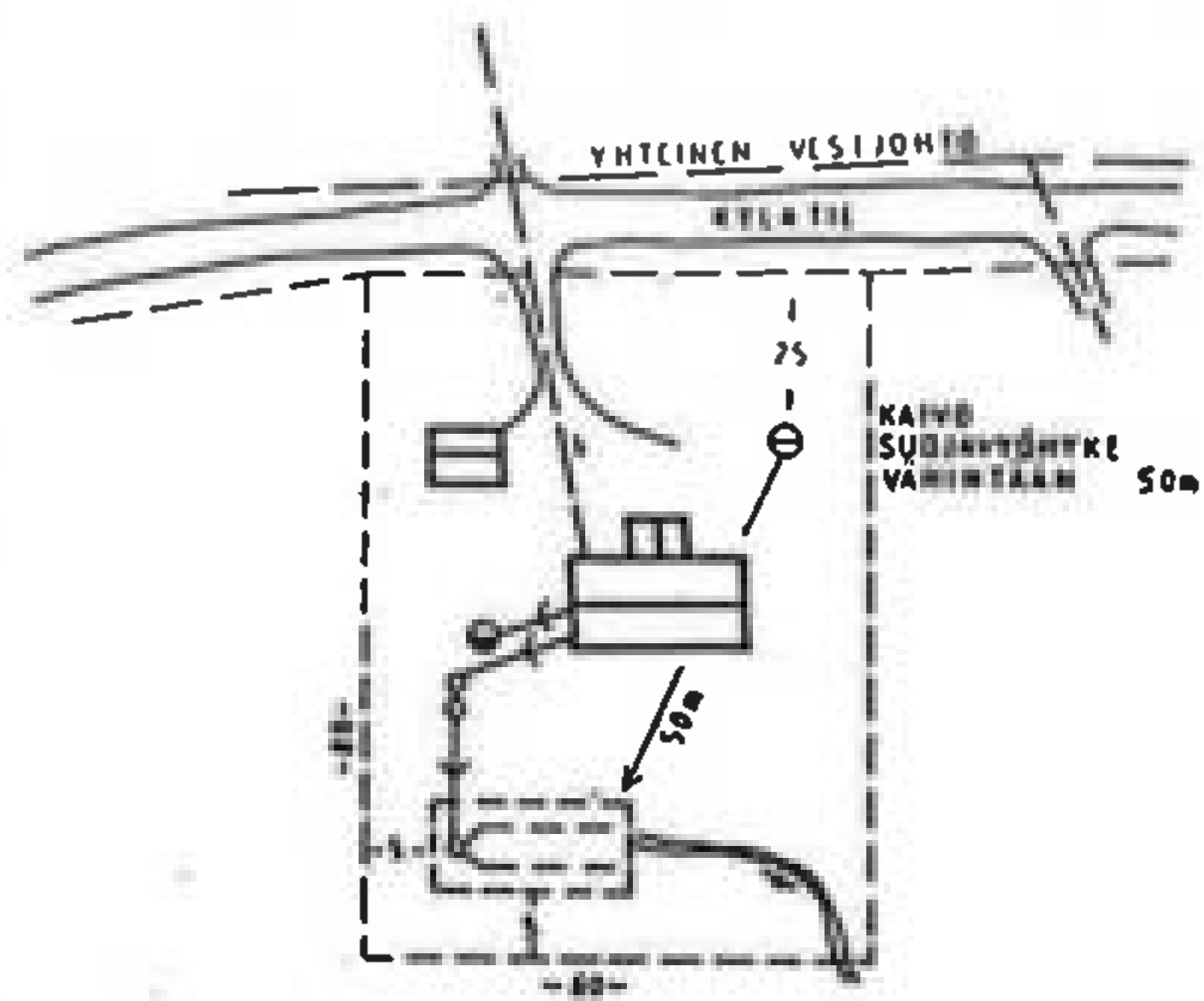
Jännevirralla sijaitseva Jänneniemen pohjavesialue ja sitä ympäröivä vedenhankinnan kannalta tärkeä vesistön valuma-alue on luokiteltu kuuluvaksi tärkeisiin pohjavesialueisiin ja sen merkitystä pidetään erityisen suurena. Jänneniemen pohjavesialueen kokonaispinta-ala on 6,23 km² ja sen antoisuudeksi on arvioitu 1500 m³/vrk. Jänneniemen läpi kulkevalla harjulla on suora yhteys ympäröivään vesistöön niemen pohjoisreunalla, jonka ansiosta on mahdollista suorittaa rantaimeyttämistä mahdollisen tekopohjaveden muodostamisen yhteydessä. Alustavien arvioiden mukaan alueelta voidaan saada rantaimetyvää pohjavettä 10 000–20 000 m³/vrk.

Jänneniemen pohjavesivarojen käyttökohteena tulevat kysymykseen keskeinen kaupunkialue sekä lähikylien asutus. Sekä pohjavesialueen että sitä ympäröivän vesistön suojeluun tulisi kiinnittää erityistä huomiota.

Kotkatniemen pohjavesialue on luokiteltu tärkeäksi pohjavesialueeksi. Alueen kokonaispinta-ala on 0,52 km² ja alueella sijaitsevan vedenottamon antoisuus on 150 m³/vrk. Vedenottamolta ottaa vetensä Vaajasalon epilepsia- ja kuntoutussairaala sekä lähistöllä sijaitsevat Vaajasalon ja Sikoniemen haja-asutusalueet.

Kurkiharjun pohjavesialue on myös luokiteltu tärkeäksi pohjavesialueeksi. Alueen kokonaispinta-ala on 0,82 km² ja alueella sijaitsevan lähteen kokonaisantoisuus on 100 m³/nrk. Kurkiharjun pohjavesialue tulee säilyttää varauksena Vaajasalon ja Sikoniemen vedenhankintaan.

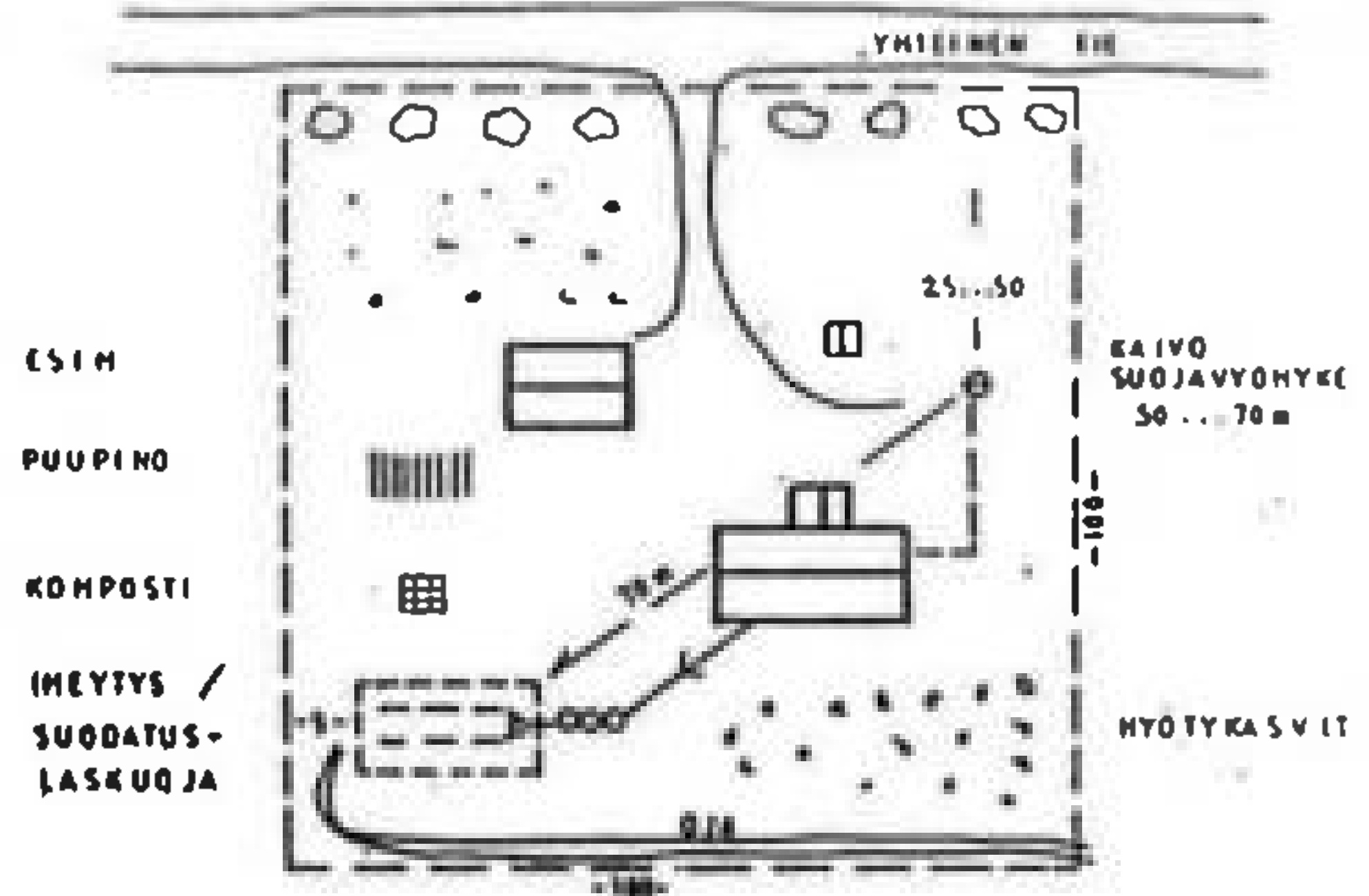
KYLÄALUEET JA TAAJA-ASUTUSALUEET

RAKENNUSPAIKKA 0,5 ha

- KÄYTTÖVESI OMASTA KAIVOSTA TAI YHTEISESTÄ VESIJOHDOSTA
- VESIKÄYMÄLÄ WC 3l + UMPISÄILIÖ 5...10 m³
- PESUVEDET 2-OSAINEEN SAOSTUSKAIVO + MAAIMEYTYYS TAI -SUODATUS (200 m²)
- PIHAKOMPOSTI
- UMPIKAIVOLIIETTEEN MÄÄRÄ ~25 m³/vuosi

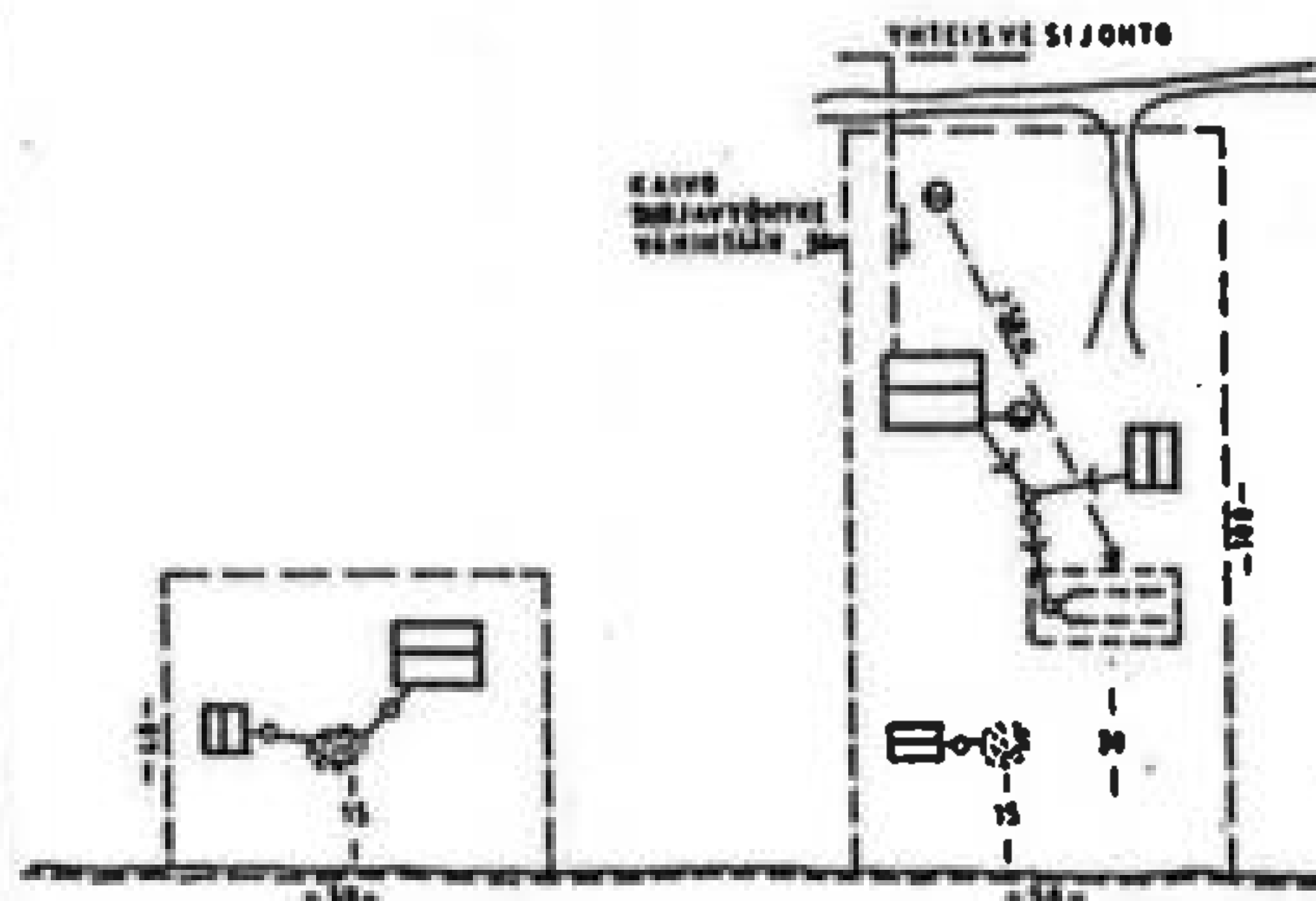
PYSYVÄ ASUTUS HAJA-ASUTUSALUEELLA

RAKENNUSPAIKKA 1 ha TAI YLI

- KÄYTTÖVESI OMASTA KAIVOSTA
- VESIKÄYMÄLÄ SUOS. 3l
- JÄTEVESIEN KÄSITTELY: 3-OSAINEEN SAOSTUSKAIVO + MAAIMEYTYYS TAI -SUODATUS (250 m²)
- PIHAKOMPOSTI
- SAKOKAIVOLIIETTEEN MÄÄRÄ ~6 m³/vuosi

LOMA-ASUTUS

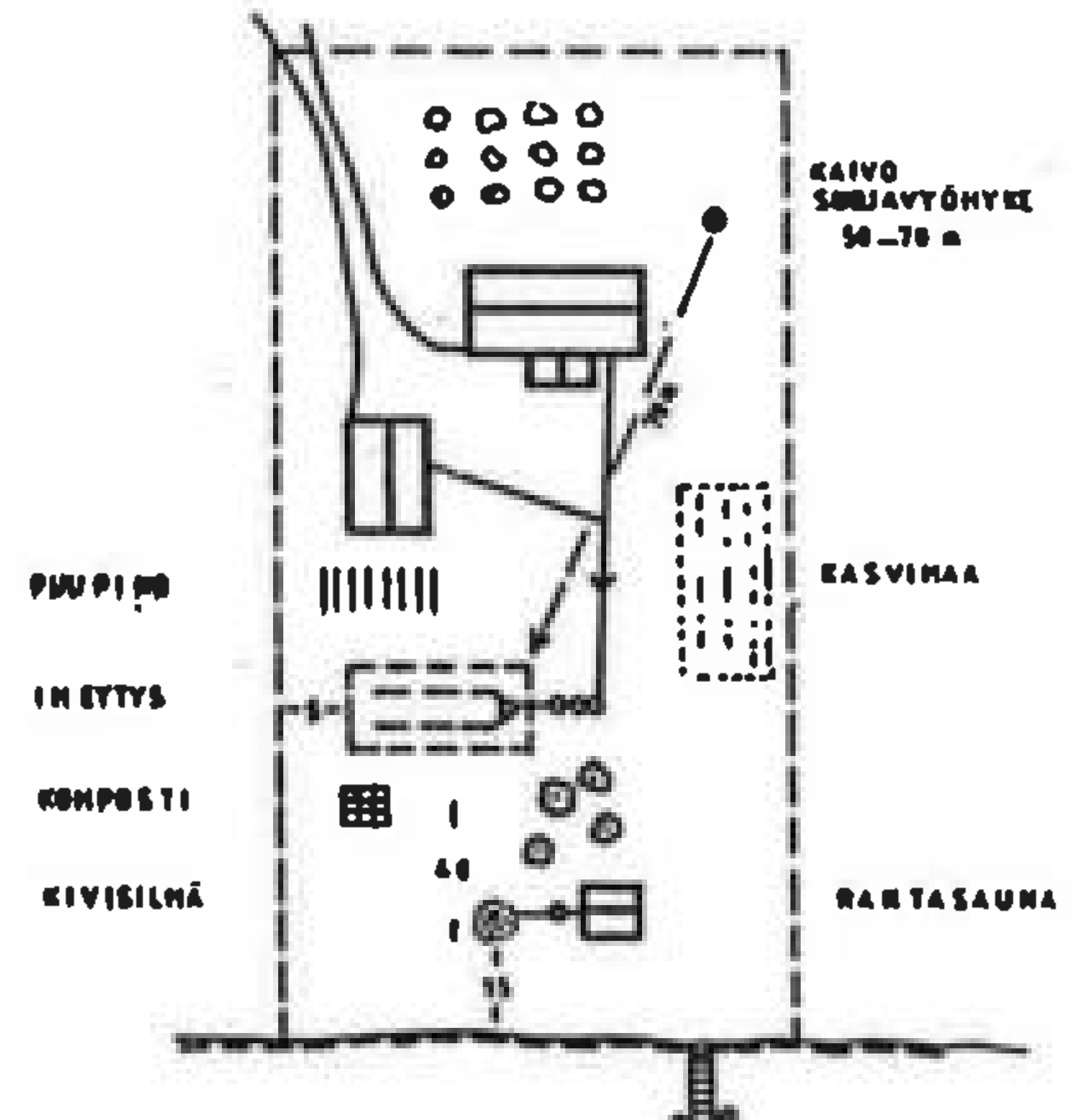
RAKENNUSPAIKKA 2000 m² TAI YLI

- JUOMAVESI ULKOPUOLELTA
- KUIVA KÄYMÄLÄ
- PESUVEDET: 2-OSAINEEN SAOSTUSKAIVO + MAAIMEYTYYS
- IMEYTYSSALUE >15m RANTAVIIVASTA
- PIHAKOMPOSTI

RAKENNUSPAIKKA 5000 m² TAI YLI

- VESIJOHTO TAI KAIVO
- VESIKÄYMÄLÄ WC 3l + UMPISÄILIÖ 5 m³
- PESUVEDET 2-OSAINEEN SAOSTUSKAIVO + MAAIMEYTYYS (200 m²)
- IMEYTYSSALUE 25...50m RANTAVIIVASTA
- PIHAKOMPOSTI

PYSYVÄ ASUTUS TAI VASTAAVA VESISTÖN RANNALLA

RAKENNUSPAIKKA 1ha TAI SUUREMPI

- KÄYTTÖVESI OMASTA KAIVOSTA
- VESIKÄYMÄLÄ SUOS. 3l
- KAIKKI JÄTEVEDET 3-OSAINEEN SAOSTUSKAIVO + MAAIMEYTYYS (250 m²)
- IMEYTYSSALUE >40m RANTAVIIVASTA
- PIHAKOMPOSTI
- SAKOKAIVOLIIETTEEN MÄÄRÄ ~6 m³/vuosi

KIINTEISTÖKOHTAINEN VESIHUOLTO

Mallipiirustuksia

Kunnallistekninen osasto 1.1.1993

Kuva 14

Kuopion kaupungin kunnallistekninen osasto on laatinut oheiset mallipiirustukset rakennuspaikkakohtaisen vesihuollon järjestämisestä. Ohjetta on sovellettu rakennus- ja poikkeuslupien käsittelyssä sekä suunnitelmien laadinnassa.

9. SUOJELU

9.1 Luonnonsuojelualueet ja -kohteet yleiskaavassa

Itärannan yleiskaava-alueella on rauhoitettu seitsemän luonnonsuojelualuetta, joiden pinta-ala on yhteensä 40 ha. Kohteisiin sisältyy sekä karuja ja maisemallisesti merkittäviä mäkiä että reheviä lehtoja. Vaajasalmen aho on harvinaisen hirvenkellon esiintymä. Luonnonmuistomerkkeinä on rauhoitettu kaksi käärmeukuusta.

Luonnonsuojelualueet (SL):

Kohteen nimi	Pinta-ala ha	Rauhoitettu	Maanomistus
Karhonsaari	8.0	1947	Kaupunki
Tonkkurinmäki	12.8	1974	Kaupunki
Mustamäki	12.6	1974	Kaupunki
Vaajasalmen korpi	1.3	1989	Yksityiset
Vaajasalmen aho	0.8	1989	Yksityiset
Halmejoen lehto	0.3	1991	Yksityinen
Honkamäen säästömetsä	4.2	1991	Yksityinen

Yleiskaavan tavoitteelliset suojelualuevaraukset (SL-1):

Kohteen nimi	Pinta-ala ha	Ensisij. suojelu tavoite	Maanomistus
Halmejoen lehdon laajennus	5.6	Kasvit	Yksityiset, kaupunki
Karpjärven lehto	0.6	Kasvit	Yksityiset

Luonnonmuistomerkit (SL-kohde):

Kohteen nimi	Rauhoitettu	Maanomistus
Säyneensalon käärmeukuusi	1962	Ev.lut.srk
Vaajasalon käärmeukuusi	1989	Yksityiset

Tavoitteellisiin suojelualuevarauksiin sisältyy valtakunnallisesti merkittävän Halmejoen lehdon laajennus sekä Karpjärven lehdon suojelualuevaraus. Varausten yhteispinta-ala on 6.2 hehtaaria.

Kuvassa näkymä järveltä Mustamäen luonnonsuojelualueelle, alhaalla Karhonsaarta.

9.2 Kulttuurihistoriallisesti merkittävät alueet ja kohteet

Kulttuurihistoriallisesti ja rakennustaiteellisesti merkittävät kohteet ja alueiden rajaukset perustuvat vuosina 1980 ja 1990 tehtyihin inventointeihin, Pohjois-Savon seutukaavoihin ja yleiskaavaluonnoksesta ja -ehdotuksesta saatuihin kannottoihin ja muistutuksiin.

Itärannan alueen rakennuskanta ja asutushistoria on yksityiskohtaisesti inventoitu kesällä 1992 Pohjois-Savon liiton kanssa. Inventoinnin käytännön työn suoritti fil.kand. Tapio Laaksonen Turun yliopiston kansantieteen laitokselta. Inventoinnin tulokset julkaistaan erillisenä raporttina.

Merkinnällä ”Alue, jolla ympäristö säilytetään”, on kaavassa osoitettu Vaajasalon saaren vanha sairaalamiljöö sekä Vaajasalon saaren pohjoiskärjessä sijaitseva Kankurinniemen rakennusryhmä. Kankurinniemen kohdalla merkinnän tarkoituksena on kiinnittää erityisesti huomiota omaperäisen mökkimiljöön säilymiseen ja uudisrakentamisen sopeuttamiseen olevaan pienimittakaavaiseen ympäristöön.

Rakennussuojelukohteina kaavassa on osoitettu:

- Vaajasalon sairaalan puinen tornillinen rakennus (”Vanhala”)
- vanha kivisilta Suotaipaleessa
- Sandelsin tykkiasemat Suomen sodan ajoilta Ranta-Toivalassa

Näiden lisäksi alueella on runsaasti kylämaise- man, paikallishistorian ja rakennusperinteen kan- nalta arvokkaita rakennuksia, jotka tullaan esitte- lemään edellä mainitussa raportissa.

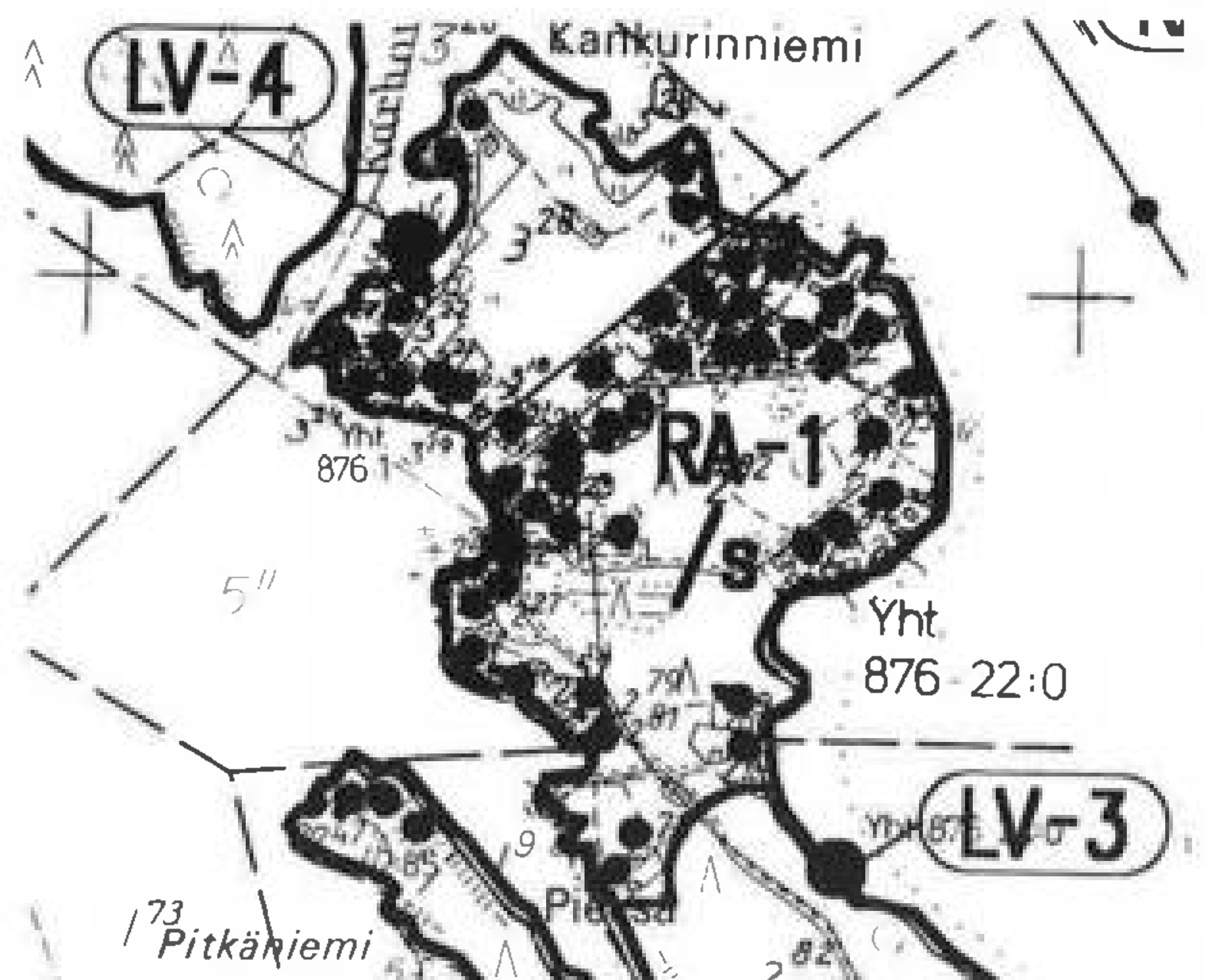
9.3 Kiinteät muinaisjäännökset

Muinaismuistolain (295/1963) nojalla rauhoitetut alueet ja kohteet perustu- vat museoviraston in- ventointiin ja lausuntoon.

SM-merkinnällä osoitetut kohteet Itärannalla ovat:

- Hirvolanniemi, Kirkkoniemi / – kivistä kiviröykkiöitä, ikä epävarma
- Kurkiharju, Kotkatniemi / – kivistä kiviröykkiöitä / yksi tutkittu; pronssikautinen hauda ajalta noin 1500–500 eKr.
- Jännevirta, Pahnionniemi / – kivistä kiviröykkiö, ikä epävarma

Vaajasalon pohjoispäässä sijaitsee omaleimainen yli 100 rakennusta käsittävä Kankurinniemen yhdyskunta. Kuvassa ote yleiskaavasta ja ilmakuva Kankurinniemestä.

10. MAISEMAN HUOMIOONOTTO JA MAISEMANSUOJELU

Arvokkaiden maisemapiirteiden säilyttäminen on ranta-alueilla pyritty ottamaan huomioon sijoitettaessa uusia rakentamisalueita sekä määriteltäessä rakentamattomia rantaosuuksia. Metsänhoitotöissä tulisi erityistä huomiota kiinnittää rantavyöhykkeen käsittelyyn.

Muulla maaseutualueella tulee erityistä huomiota kiinnittää yleiskaavassa osoitettuihin viljely- ja peltoalueisiin sekä maisemaa hallitseviin mäki-alueisiin, joilla uudistushakkuut tulisi mahdollisuuksien mukaan suorittaa rinteiden suuntaisina kaistoina.

Maiseman ja ympäristön huomioonotto perustuu aiempiin yleiskaavallisiin selvityksiin, sekä maastokäynteihin ja rantainventointeihin, jotka on selostettu maankäyttömuodoittain aiemmissa kohdissa.

10.1 Peltoalueet ja viljelymaisema

Pääteihin rajoittuvat, perinteiseen kylämaisemaan vuosikymmeniä erottamattomasti kuuluneet viljelyaukeat ovat oleellinen osa kyläkuvaa ja maaseudun elinvoimaisuutta. Ainakin pääteihin rajoittuvat, maisemallisesti merkittävimmät peltoaukeat tulisi säilyttää viljeltyinä.

Koon, muodon ja sijainnin perusteella viljelykeloisimmat peltoalueet on osoitettu MT-merkinnällä.

Nämä pellot ovat yleensä aktiiviviljelyksessä ja niihin liittyy maatalon talouskeskuksia. Talouskeskukset ja olevat rakennuspaikat on osoitettu yleiskaavassa. Peltoalueet tulisi säilyttää rakentamattomana ryhmittämällä rakentaminen metsän suojaan tai olevien rakennusten yhteyteen.

Mikäli peltoja metsitetään tai aktiivikäytöstä muutoin luovutaan, tarkastellaan tilannetta tapauskohtaisesti erikseen.

Jännevirralla peltojen keskikoko on reilusti yli kaupungin keskiarvon. Voimaperäisen maatalouden sekä pohja- ja pintavesien suojelun tarpeet vaativat yhteensovittamista.

11. MUUT ALUEET JA KOHTEET

11.1 Reservialueet

M-3 -merkinnällä kv:n 6.9.1993 hyväksymässä yleiskaavassa on osoitettu valtatie 17:n kolme vaihtoehtoista maastokäytävää sekä Ranta-Toivalan ja Vaajasalon mahdolliset pitkän aikavälin rakentamisen reservialueet (248), Jännevirralla alue tekopohjaveden valmistamisessa tarvittavia altaita varten (246) sekä alue vesilaitoksen suoja-alueeksi (247). Ympäristöministeriö jätti päätöksessään 28.10.1994 vahvistamatta kaavamääräyksen 248 ja oikaisuluonteisena korjauksena muutti vahvistetun yleiskaavan osalta merkinnän M-3 merkinnäksi M.

11.2 Erityisalueet

Ranta-Toivalasta on osoitettu erityisalue Puolustusvoimien tarpeisiin.

11.3 Maa-ainesten ottoalueet, alueen osa

Itärannalla Kurkiharjun koulun itäpuolella on vanha ottoalue osoitettu yleiskaavassa eo-1 -merkinnällä.

Maa-ainesten otto alueella on mahdollista sillä edellytyksellä, että ottotoiminnalla voidaan kohentaa alueen maisemakuvaa.

11.4 Lentomeluvyöhyke, alueen osa

Lentoliikenteen meluvyöhyke ulottuu osittain Itärannan alueelle. Vyöhykkeen rajaus perustuu 1970-luvulla tehtyihin mittauksiin ja laskelmiin eikä se vastaa tämän hetken olosuhteita. Vyöhykkeen sisällä ei ole rajoitettu rakentamista.

12. YLEISKAAVAN TOTEUTTAMINEN

12.1 Yleiset periaatteet

Maaseutu- ja ranta-alueiden osalta yleiskaava suuntautuu maankäytön ohjaamiseen siten, että rakentaminen ja muu yleiskaavan toteuttaminen tapahtuu yleisiä teitä lukuunottamatta pääasiassa yksityisten toimesta.

Yleiskaavaan ei sisälly aluevarauksia, jotka kaupunki pyrkii hankkimaan omistukseensa.

Yleiskaavan aluevarauksia määritettäessä on kuitenkin periaatteena ollut, että kaupunki varautuu tarvittaessa maakaupoilla tai maanvaihoilla hankkimaan omistukseensa MU-1-, MU-2- tai LV-merkinnällä osoitetut pienet saaret ja rantaosuudet sekä V- tai SL-1 -merkinnällä osoitetut yksityiset alueet, ottaen kuitenkin huomioon aiemmin käytetty rakennusoikeus ja rakennusoikeuksien siirrot.

MA-alueisiin liittyvät tiet toteutetaan rakentamisen edetessä yksityistienä maanomistajien toimesta. Vesihuoltojärjestelyt toteutetaan maanomistajien toimesta tai vesiosuuskuntien puitteissa.

Kaupunki voi osallistua maaseudun venesatamien (LV-3), laitureiden ja pysäköintialueiden rakentamiseen. Muilta osin venevalkamien toteuttaminen tapahtuu pääasiassa kyläläisten toimesta esim. kaupungin talkooavustusten turvin.

12.2 Rakentamisen ohjaaminen, lupamenettely

Rakennuslakiin ja hallintomenettelyyn on tulossa muutoksia. On ilmeistä, että kaavojen vahvistamisesta luovutaan ja poikkeuslupien käsittely siirtyy kunnan tehtäväksi.

Tarkoitus on, että ranta-alueilla yleiskaavan mukainen loma-asuntojen rakentaminen voi tapahtua suoraan rakennusluvalla ilman rantakaavaa tai poikkeuslupaa. Rantakaavan tarpeellisuuspäätökset on tarkoitus yleiskaavan vahvistamisen yhteydessä purkaa siltä osin, kuin yleiskaavassa on osoitettu rakentamismahdollisuuksia.

Yleiskaavasta poikkeava rakentaminen sensijaan voi tapahtua ainoastaan yleiskaavaa tarkemman rantakaavan tai yleiskaavan periaateratkaisujen mukaisen poikkeusluvan puitteissa.

Loma-asunnon muuttamiseen omakotitaloksi tarvitaan yleensä poikkeuslupa.

Vähäiset, rakennuspaikkojen sijaintia koskevat poikkeamiset on tarkoitus jättää rakennuslautakunnan harkintaan siten, että rakennustarkastus tarvittaessa pyytää poikkeamisen perusteeksi kaavoittajan lausunnon.

Yleiskaavaa tarkentavia rantakaavoja on mahdollista laatia ottaen kuitenkin huomioon, että rantakaava-alueiden määrittämisessä ja rantakaavan laadinnassa otetaan huomioon yleiskaavan maankäyttö sekä rakennusoikeuksien ryhmitys ja siirrot.

Kyläalueilla on tarkoitus yleiskaavan perusteella helpottaa rakentamista siten, että MA-2 -merkinnällä osoitetuilla alueilla rakentaminen voisi tapahtua suoraan rakennusluvalla.

MA-1 -alueilla poikkeusluvasta myöntää kaupunki. Tarkoitus on, että yleiskaavaan merkityille oleville rakennuspaikoille myönnetään alueellinen poikkeuslupa, jonka puitteissa rakentaminen voi tapahtua suoraan rakennusluvalla. Samaa menettelyä on tarkoitus käyttää myös niillä kyläalueilla, joille saadaan laadittua kylä- tai sijoitussuunnitelmia.

Yleiskaavasta poikkeava rakentaminen tutkitaan yleensä poikkeuslupien puitteissa erityisesti silloin, kun kyse on kaupungin lievealueista, pääteiden varsista, suojavyöhykkeistä sekä vastaavista muista alueista.

Rakennuspaikkojen kokoa ja rakennusten sijaintia koskevat määräykset sisältyvät kaupungin rakennusjärjestykseen, joka on laadittu rinnan yleiskaavan kanssa. Yleiskaavaraporttiin on liitetty rakennuspaikkakohtaisen vesihuollon järjestämistä koskeva ohje. Vesihuoltojärjestelyt tutkitaan yleensä poikkeusluvassa tai sijoitussuunnitelmassa ja ratkaistaan viime kädessä rakennuslupakäsittelyssä.

12.3 Toimenpideluvat

Metsänhoitotoimenpiteille yleiskaava ei yleensä aseta rajoituksia lukuunottamatta suojelu- ja virkistysalueita sekä erikseen 101-merkinnällä osoitettuja VR-alueita, joilla toimenpiteille tarvitaan RakL 124 a §:n mukainen toimenpidelupa.

Vastaava toimenpidelupa tarvitaan myös, mikäli MU-alueiden viivoitetulla osalla suoritetaan yli kolmen hehtaarin aukkohakkuuta sekä MU-alueiden rantavyöhykkeillä, jos avohakkuu ulotetaan rantaan asti.

ITÄRANTA

Yleiskaavan laadintavaiheet

Ranta- ja maaseutualueiden yleiskaavaraportti on osa Kuopion kokonaisyleiskaavaa. Suunnittelun lähtökohtana on käytetty aiempia yleiskaavallisia suunnitelmia, joista tärkeimpiä ovat maaseutualueita koskeva yleiskaavallinen rakennesuunnitelmaluonnos vuodelta 1977 (RASU) sekä yleiskaavaluonnoksen osaluonnos 1 vuodelta 1984 (YKK 1).

Vuosina 1986-88 kierrettiin maaseutualueiden rannat veneellä. Inventoinnissa kirjattiin rakentamiseen ja rantautumiseen soveliaat alueet, maisemallisesti merkittävät maastonkohdat, olevat ja mahdolliset uimarannat, venevalkamat ja -samat sekä inventoitiin ranta-alueiden rakennuskanta. Venekäyntejä täydennettiin kattavalla viistokuvauksella.

Yleiskaavan lähtötiedot koottiin väliraportiksi, joka oli kaupunginhallituksen käsittelyssä keväällä 1988.

Keskeisen osan rantojen suunnittelutyöstä muodosti syksyllä 1988 suoritettu maanomistajakysely. Kysely lähetettiin kaikille maanomistajille, joiden omistuksessa oli yli yhden hehtaarin suuruinen rantaviivaan ulottuva tila. Kyselyssä tiedusteltiin maanomistajien toiveita ranta-alueiden tulevan käytön suhteen, uusien rakennuspaikkojen tarvetta, suojelu-, veneily- ym. tarpeita. Kyselyn yhteydessä esiteltiin ranta-alueilla sovellettavat mitoitus- ja suunnitteluperiaatteet. Kyselyllä tavoitettiin noin 70 % maanomistajista.

Kyselyn tiimoilta järjestettiin kylillä useita tiedotus- ja keskustelutilaisuuksia ja työn aikana on pidetty yhteyksiä kylätoimikuntiin sekä työn alkuvaiheessa valittuun yhteistyöryhmään.

Varsinainen suunnittelutyö aloitettiin marraskuussa 1988, kun maanomistajakyselyn vastaukset oli pääosin saatu.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ranta- ja maaseutualueita koskevat tavoitteet kesäkuussa 1989.

Keväällä 1989 alustavaa kaavaluonnosta esiteltiin kylätoimikunnille ja siitä saatiin kylätoimikuntien kirjalliset kommentit. Joulukuussa 1989 pidettiin maataloustuottajien, metsänhoitoyhdistysten, teknisen viraston osastojen ja muiden keskeisten sidosryhmien yhteinen neuvonpito yleiskaavan periaatteista.

Itärannan yleiskaavaluonnos oli 12. - 31.3.1990 RakA 154 §:n mukaisesti nähtävillä. Luonnoksesta tehtiin 30 kirjallista muistutusta.

Neuvottelujen, tarkistusten ja kaupunginhallituksen käsittelyn jälkeen yleiskaavaehdotus oli virallisesti nähtävillä 7.8. - 5.9.1991. Kirjallisia muistutuksia tehtiin Itärannan osalta 15 kpl.

Syyskuussa 1991 pidettiin ympäristöministeriön yleiskirjeen mukainen yleiskaavaneuvottelu.

19.12.1991 saatettiin yleiskaavaehdotuksesta saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin annetut vastineet tiedoksi kaupunginhallitukselle.

Kaupunginhallitus nimesi joulukuussa 1991 keskuudestaan nelihenkinen työryhmän käymään läpi muistutuksia ja lausuntoja sekä muutoksia ja vastineita. Kaupunginhallitus hyväksyi 30.3.1992 muutokset ja vastineet sekä päätti täydentävästä nähtävilläolo- ja kuulemismenettelystä.

Yleiskaavaehdotukseen tehdyt muutokset olivat nähtävillä 16.4.- 18.5.1992 välisen ajan. Tilakohtaisia tai muuten vähäisiä muutoksia ei asetettu erikseen nähtäville, vaan ne toimitettiin tiedoksi suoraan asianomaisille maanomistajille.

Kaupunginhallitus käsitteli muistutukset sekä hyväksyi muutokset ja vastineet 27.8.1992. Samalla kaupunginhallitus totesi, että uutta nähtäville asettamista ei tarvita.

YLEISKAAVAN OIKEUSVAIKUTUKSET

Vahvistettu yleiskaava

Kuopion yleiskaava on maaseutu- ja ranta-alueiden osalta laadittu vahvistettavaan muotoon siten, että yleiskaavaan sisältyy erityisiä määräyksiä (III asteen yleiskaava).

Vahvistettu yleiskaava pitää RakL 30 §:n mukaan ottaa huomioon asema- ja rantakaavoituksessa sekä ryhdyttäessä muihin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämisessä.

RakL 27 §:n mukaisesti vahvistettu yleiskaava on otettava huomioon rakennuslupia myönnettäessä, paitsi mikäli luvan epäämisestä aiheutuisi hakijalle huomattavaa haittaa, eikä kunta tai valtio lunasta aluetta tai suorita haitasta kohtuullista korvausta.

Yleiskaavan vahvistamisen yhteydessä voi ympäristöministeriö vapaakuntalain perusteella myöntää kaupungille oikeuden hyväksyä yleiskaavan mukaisia asema- ja rantakaavoja.

Erityiset määräykset

RakL 27 §:n ja RakL 30 §:n mukaisten määräysten lisäksi yleiskaavaan sisältyy RakL 31 §:n, RakL 135 §:n ja RakL 124 a §:n mukaisia erityisiä määräyksiä.

RakL 31 § 1 momenttiin perustuvat määräykset ovat luonteeltaan pysyviä.

MU-1 -alueilla sekä MU-, M-1- ja M-2 -alueilla rakennusoikeus on maanomistajakohtaisesti ryhmitetty tai siirretty pyrkien maanomistajien tasapuoliseen kohteluun. Määräys ei siten aiheuta maanomistajalle kohtuutonta haittaa eikä aiheuta lunastusvelvoitetta.

MT-merkinnällä osoitetuilla peltoalueilla määräys mahdollistaa poikkeus- ja rakennuslupien myöntämisen, mikäli peltoa metsitetään ja rakentaminen sopeutuu maisemaan.

MU-2 -merkinnällä on osoitettu alueet, joilla rakennusoikeutta ei ole voitu tilakohtaisesti siirtää. Mikäli kielto näillä alueilla on niin merkittävä, että sen johdosta maanomistaja ei voi kohtuullista hyötyä tuottavalla tavalla käyttää maataan, on kunta (rantojensuojeluohjelman osalta valtio) velvollinen lunastamaan maan. Vastaava lunastusvelvoite koskee myös eräitä VR-merkinnällä osoitettuja yksityisiä maa-alueita.

SL-1 suojelualuevarauksiin sisältyvä RakL 135 §:n mukainen määräys on pysyvä kunnes kysymys alueen suojelusta ja suojelualan rajoista on ratkaistu luonnonsuojelulain perusteella. Myös mahdolliset korvaukset määritetään luonnonsuojelulain mukaisessa rauhoituspäätöksessä tai sovitaan sen yhteydessä.

Mikäli joku yleiskaavan suojelualuevaraus on yksittäisen maanomistajan osalta kohtuuton, sitä ei voida vahvistaa. Tällöin valtioneuvosto voi antaa kunnalle luvan lunastaa alueen.

RakL 124 a §:n mukainen määräys SL-1- ja V-alueilla sekä eräillä erikseen osoitetuilla VR-alueilla edellyttää, että maaperään ja puustoon kohdistuville toimenpiteille haetaan kaupunginhallituksen toimenpidelupa. Mahdolliset korvausvelvoitteet ratkaistaan lupapäätösten perusteella, mikäli haettuihin toimenpiteisiin ei suostuta.

MU-1- ja MU-2- sekä MU -alueilla määräystä on rajattu siten, että toimenpidelupa ei tarvita harvennushakkuille eikä yleensä alle kolmen hehtaarin aukkohakkuille.

Pohjavesialueilla toimenpidelupa tarvitaan ainoastaan maaperään kohdistuviin toimenpiteisiin.

YLEISKAAVATYÖN AIKANA LAADITTU LÄHTÖTIETOMATERIAALI JA RAPORTIT

MAANKÄYTTÖ

Yleiskaavakoonnoksen osaluonnos (YKK1). Asuminen, teollisuusluontoiset elinkeinot, ei alueet, taaja-asutustulkinnat, aikatahtain vuoteen 2000	Ylöeiskaavatsto Yhdyskuntatekn.tsto Kaup.suunn.osasto	31.12.1983
Maaseutualueet, väliraportti	Yleiskaavatoimisto	8.4.1988
Kaupunkirakenne ja tavoitteet	Yleiskaavatoimisto Kaup.suunn.osasto	26.6.1989
Kuopion yleiskaava Maaseutualueen luonnokset – Länsiranta – Itäranta – Riistavesi – Etelä-Kuopio	Yleiskaavatoimisto	12.2.1990
Yleiskaavaehdotukset – Länsiranta – Etelä-Kuopio – Itäranta – Riistavesi	Yleiskaavatsto ” ” ” ” Yleiskaavatsto	22.4.1991 22.4.1991 27.6.1991 27.6.1991

LIIKENNE

Autoliikenteen yleissuunnitelma	Kuopion kaupunki TVL Liikennetekniikka	12.1985
Kevyen liikenteen yleissuunnitelma	Insinööriosasto Kaavoitusosasto	1989
Kuopion autoliikenteen yleissuunnitelman tarkistus (enn. 2005/2020) (tiivistelmäraportti)	Kuopion kaupunki Tielaitos Liikennetekniikka	23.1.1991
Yksityisteiden maankäytöllinen selvitys	Suunnittelukeskus Oy Insinööriosasto	1988
Yksityistiestön kehittämissuunnitelma	Kimmo Kuitunen Insinööriosasto Kuopion Tiepiiri Tielautakunta	1991
Tiesuunnitelmat (valtatie 5)		
Pitkälähti-Haminalahti -maantien parantamissuunnitelma		
Pellesmäki-Pihkainmäki -maantien parantamissuunnitelma		
Vehmasmäki-Hiltulanlahti -tiesuunnitelma		
Riistavesi-Vehmersalmi -veneilyreitissuunnitelma	Ympäristö- ja vesipiiri Pohjois-Savon liitto Kuopion kaupunki Vehmersalmen kunta	1992–

KUNNALLISTEKNIikka

Vesihuolto 2020 (tiivistelmä)	Insinööriosasto	16.5.1989
Kuopion pohjavesialueet 1989	Insinööriosasto	12.3.1990/KH

SUOJELU JA YMPÄRISTÖ

Yleiskaavan luonnonsuojelualueet	Ympäristönselästo	30.4.1987 (KH)
Kuopion ympäristönsuojeluohjelma 1989–92	Ympäristönselästo	
Pohjois-Kallaveden ja Suuren Ruokoveden vesi- ja lokkilinnusto, sekä alustava maisemaekologinen arviointi	Ari Lyytikäinen	1989
Kuopion ympäristönsuojeluohjelma 1989–1992	Ympäristönselästo	15.5.1989/ KH (tied.)
Kulttuurihistorialliset rakennuskohteet	Kimmo Ruotsalainen Yleiskaavatoimisto	30.6.1990
Maaseutualueiden kulttuurihistoriallisten rakennusten ja kohteiden inventointi	Tapio Laaksonen Yleiskaavatsto Pohjois-Savon liitto Kuopion museo	1991–92
Kuopion ja eteläisen Siilinjärven rikkidioksidipäästöjen leviämiselvitys	Siilinjärven kunta Kuopion kaupunki	1991:5
Sorsasalonen, Ranta-Toivalan ja Vuorelan metsäkasvillisuuden vauriokartoitus vuonna 1990	Siilinjärven kunta Kuopion yliopiston ekologisen ympäristöhygienian laitos Kuopion kaupunki	1991:7
Tieliikenteen päästöt Kuopiossa	Panplan Oy Kuopion kaupunki	1991:8
Ilman epäpuhtauksien päästökartoitus 1992	STY-konsultointi Oy ympäristönsuojelulautakunta	1992:3
Kuopion kaupungin liikennemeluselvitys	Panplan Oy Tielaitos Kuopion kaupunki	
Saastuneet maa-alueet Kuopiossa – alustava selvitys	Kuopion kaupunki	1992:2
Hankesuunnitelmia:		
Valtatie 5 – moottoritien rakentaminen välillä Vehmasmäki-Hiltulanlahti, ympäristöselvitys (tiesuunnitelma)	Liikennetekniikka Tielaitos	1990
Valtatie 5 – moottoritien rakentaminen välillä Hiltulanlahti-Pitkälähti, meluselvitys (tiesuunnitelma + meluntorjuntasuunnitelma)	Panplan Oy Tie- ja vesirakennuslaitos	1990
Valtatiet 5 ja 17 välillä Kuopio-Riistavesi, vaikutuselvitys	Panplan Oy Tielaitos	1992

Heinjoen ampuma- ja moottoriradan meluselvitys	Insinööritsto Risto Paavola Kuopion kaupunki	1988
Kuopion Heinjoen ampuma- ja moottoriurheilukeskus, ympäristömeluselvitys	Maa ja vesi Oy Insinööritsto Kari Pesonen Oy Kuopion kaupunki	1990
Vehmasmäen ampumahiihdon harjoituspaikan melulaskelmat	Insinööritoimisto Kari Pesonen Oy Kuopion kaupunki	1991
PALVELUSELVITYKSET		
Palveluverkostosuunnitelma	Kaup.suunn. osasto	23.5.1985
Kuopion kaupallisten palvelujen kehittämissuunnitelma	Kaup.suunn.osasto Yleiskaavatoimisto	24.9.1987
Kuopion vapaa-aikapalvelujen kehittämissuunnitelma, liikunta ja virkistys	Kaup.suunn. osasto	1989
MUUT SELVITYKSET		
Sorasatamat Yleiskaavallinen selvitys	Yhd. kuntat.tsto Yleiskaavatoimisto	9.2.1988
Kaupungilta vuokrattujen huvilapalstojen tuleva maankäyttö ja vuokra-aikojen jatkaminen	Yleiskaavatsto	24.11.1988
Kuopion kaupungin maapoliittinen ohjelma	Kaupunki	1990
Elinkeinojen ja asumisen kehittämissuunnitelma Kuopiossa 1991-2020	Kaup.suunn.osasto Yleiskaavatoimisto	1990
Kuopion strategia	Kuopion kaupunki	12.11.1990 KH

ITÄRANTA

YLEISKAAVAN MITOITUSTIETOJA

YLEISKAAVAN ALUEVARAUKSET
PINTA-ALAT HEHTAAREINA

KARTTA	ALUE	AP	MA-1	MA-2	M-1	M-2	M-3	MU	MU-1	MU-2	MT	RA	RA-1	V	VR	VU	SL/ SL-1	PK/ PY	TY/ TP	RM
11	KURKIHARJU-RANTA- TOIVALA-JÄNNEVIRTA	-	245	31	261	681	1163	980	30	64	3893	70	404	2	1010	-	46	47	-	33

LOMA-ASUNTOJEN RAKENNUSPAIKAT

KARTTA	ALUE	OLEVAT	UUDET YLEISKAAVASSA	YHTEENSÄ	% KUOPION MAASEUTUALUEESTA
11	KURKIHARJU-RANTA- TOIVALA-JÄNNEVIRTA	502	112	614	19.0

ALUEEN RANTAKAAVOIHIN SISÄLTYY EDELLISTEN LISÄKSI 70 RANTARAKENNUSPAIKKAA (HETE HARJU/
JÄNNENIEMI JA VAAJASALO)

SAARET

KARTTA	ALUE	RAKENTA- MATTOMAT	SAARIA, JOISSA RAK.PAIKKOJA	YHTEENSÄ
11	KURKIHARJU-RANTA- TOIVALA-JÄNNEVIRTA	20	20	40

ARVIO YKSITYISILLE MAANOMISTAJILLE KORVATTAVIEN RANTARAKENNUSPAIKKOJEN
MÄÄRÄSTÄ

ALUE	MV-2, MU	V, VR	YHTEENSÄ
ITÄRANTA	2 KPL	-	2 KPL

KUOPION YLEISKAAVA

**YLEISKAAVAMERKINNÄT JA -MÄÄRÄYKSET
YLEISKAAVAKARTTA 1:50 000**

– 11 KURKI HARJU, RANTA-TOIVALA, JÄNNEVIRTA

YLEISKAAVAMERKINNÄT JA -MÄÄRÄYKSET

11. Kurkiharju, Ranta-Toivala,
Jännevirta

YLEISKAAVAMERKINNÄT JA -MÄÄRÄYKSET

Määräykset 101-119 tulevat rakennuslain tarkoittamassa merkityksessä maankäyttömääräyksinä voimaan siinä vaiheessa, kun yleiskaava on vahvistettu.

MA-1

Kyläalue tai kylän osa, jolla rakentamista edistetään suunnittelua kehittämällä / rakentamisen painealuetta.

Yleiskaavan pohjalta alueelle laaditaan osayleiskaava tai sijoitussuunnitelma, jolla rakentamista pyritään edistämään. (Yleiskaavamääräys 223)

MA-2

Kyläalue tai kylän osa, jolle rakentamista suositaan.

Alue, joka soveltuu kylätyyppiseen rakentamiseen, mutta jolla rakentamis-paine on suhteellisen vähäinen. Ohjauksella pyritään siihen, että rakentaminen voisi tapahtua ilman kaavaa tai poikkeuslupia. (Yleiskaavamääräys 224)

RA

Loma-asuntoalue.

Alueelle tulisi ennen alueen rakentamista laatia rantakaava. (Yleiskaavamääräys 225)

RA-1

Oleva loma-asuntoalue.

Suunnittelumääräys:

Yleiskaavassa osoitettujen olevien rakennuspaikkojen ja uusien rakennuspaikkojen soveltuvuus loma-asunon rakennuspaikoiksi on tilakohtaisesti tutkittu. Näillä rakennuspaikoilla yleiskaavan tarkoituksena on sallia yleiskaavan mukainen rakentaminen ilman rantakaavaa. (Yleiskaavamääräys 226)

M

Maa- ja metsätalousalue.

M-1

Maa- ja metsätalousalue, rantavyöhyke.

Maankäyttömääräys:

Rakentaminen alueella tulee sijoittaa ryhmiin siten, että rakennusryhmien väliin jää riittävästi rantautumiskelpoisia rakentamattomia rantaosuuksia, jotka turvaavat liikkumismahdollisuuden jokamiehen liikkumisoikeuden puitteissa. (Yleiskaavamääräys 107)

M-2

Maa- ja metsätalousalue, loma-asutusta.

Maankäyttömääräys:

Loma-asuntojen rakennuspaikat ja rakennukset tulee sijoittaa yleiskaavassa osoitetulle rakentamisalueelle. RakL 31 § :n nojalla määrätään, että rakennuksia ei saa sijoittaa rakentamisalueen ulkopuolelle ilman rantakaavaa tai poikkeuslupaa. (Yleiskaavamääräys 108)

MT

Maa- ja metsätalousalue, peltoalue.

Maankäyttömääräys:

RakL 31 § :n nojalla määrätään, että alueeseen sisältyvä peltoalue tulee säilyttää rakentamattomana siten, että muu kuin maa- ja metsätaloutta palveleva rakentaminen sijoitetaan olevien tilakeskusten yhteyteen tai ryhmiin niin, että yhtenäistä peltoaluetta ei pirstota ja rannat säilyvät vapaana rakentamiselta. (Yleiskaavamääräys 110)

MU

Maa- ja metsätalousalue, jolla on ympäristöarvoja ja ulkoilukäyttöä.

MU-1

Maa- ja metsätalousalue, rantavyöhyke, jolla on ympäristöarvoja ja ulkoilukäyttöä / rakennusoikeuden siirto.

Maankäyttömääräys:

RakL 31 §:n nojalla määrätään, että alueelle saa sijoittaa ainoastaan maa- ja metsätaloutta palvelevia rakennuksia, ei kuitenkaan asuinrakennusta tai saunaa. Alueen rakennusoikeus on tilakohtaisesti osoitettu tilan muulle osalle. (Yleiskaavamääräys 111)

Alueella on voimassa yleiskaavamääräys 117.

MU-2

Maa- ja metsätalousalue, rantavyöhyke, jolla on ympäristöarvoja ja ulkoilukäyttöä.

Maankäyttömääräys:

RakL 31 §:n nojalla määrätään, että alueelle saa sijoittaa ainoastaan maa- ja metsätaloutta palvelevia rakennuksia, ei kuitenkaan asuinrakennusta tai saunaa. (Yleiskaavamääräys 112)

Alueella on voimassa yleiskaavamääräys 117.

VR

Retkeilyalue.

Alueelle varaudutaan suunnittelemaan ja rakentamaan ulkoilureittiverkosto sekä retkeilyn tukikohtia. (Yleiskaavamääräys 227)

Maankäyttömääräys:

RakL 31.1 §:n nojalla määrätään, että muita kuin maa- ja metsätaloutta tai retkeilyä palvelevia rakennuksia ja rakennuspaikkoja alueelle saa sijoittaa ainoastaan yleiskaavassa osoitetuille oleville rakennuspaikoille tai rakentamisalueille. (Yleiskaavamääräys 113)

V

Virkistysalue.

Maankäyttömääräykset:

RakL 31.1 §:n nojalla määrätään, että alueelle saa rakentaa ainoastaan yleistä virkistyskäyttöä palvelevia rakennuksia. (Yleiskaavamääräys 103)

Alueella on voimassa RakL 124 a §:n mukainen toimenpidekielto. (Yleiskaavamääräys 101)

SL

Luonnonsuojelualue.

Luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettu alue. (Yleiskaavamääräys 207)

SL- 1

Luonnonsuojelualue, rauhoitettava.

Alue varataan luonnonsuojelulain nojalla suojeltavaksi luonnonsuojelualueeksi. (Yleiskaavamääräys 228)

Maankäyttömääräykset:

Alueella on voimassa RakL 124 a §:n mukainen toimenpidekielto. (Yleiskaavamääräys 101)

RakL 135 §:n nojalla määrätään, että alueella on kielletty rakentaminen, maankamaran louhiminen, tasoittaminen ja täyttäminen, puiden kaataminen sekä muutkin luonnontilaa muuttavat toimenpiteet, kunnes alue on muodostettu luonnonsuojelulain mukaiseksi suojelualueeksi. Kielto ei kuitenkaan koske suojelutavoitteisiin tähtääviä toimenpiteitä. (Yleiskaavamääräys 106)

P

Palvelujen ja hallinnon alue.

PY

Julkisten palvelujen ja hallinnon alue.

L

Liikennealue.

LU

Uiton toimintapaikka.

LV-3

Maaseudun venevalkama.

Alue varataan venevalkama-alueeksi, jolle voi sijoittua veneiden rantapaikkoja, laituri ja autopaikkoja. (Yleiskaavamääräys 229)

LV-4

Veneiden rantapaikkoja.

Alue varataan venevalkama-alueeksi, jolle voi sijoittua veneiden rantapaikkoja. (Yleiskaavamääräys 230)

LV-5

Suojasatama.

E

Erityisalue.

RM

Matkailupalvelujen alue.

W

Vesialue

W/v

Vedenhankinnalle tärkeä vesialue.

Vesialueelle ei tule sijoittaa sellaisia rakenteita, laitteita tai toimintoja, jotka saattavat aiheuttaa vedenhankinnalle tärkeän vesistön pilaantumista (VL 1:19). (Yleiskaavamääräys 249)

Yleiskaava-alueen raja.

Alueen raja.

Eri yleiskaavamääräysten alaisten alueen osien välinen raja.

VT

Valtakunnallinen tie.

ST

Seudullinen tie.

KT

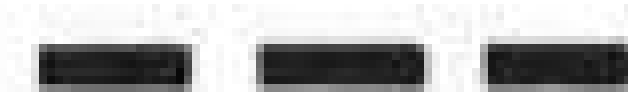

Kokoojatie.

YT

Yhdystie.

Ohjeellinen tai vaihtoehtoinen tien linjaus.

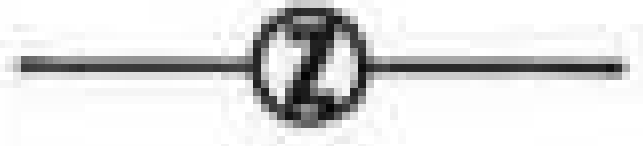
Keven liikenteen yhteys.

Ohjeellinen ulkoilureitti.

Laivaväylä ja sen syväys.

Sähkösiirtolinja.

Suojelukohde

SL= luonnonsuojelukohde, SR= rakennussuojelukohde, SM= muinaismuistolain (295/63) rauhoittama kohde.

Virkistyskohde.

1 = uimaranta.

Muu kohde.

LV-3= maaseudun venevalkama tai -satama, LV-4= veneiden rantapaikkoja, LV= rantautumispaikka LU= uiton toimintapaikka ET= teknisen huollon kohde; ET/pv= veden hankinta

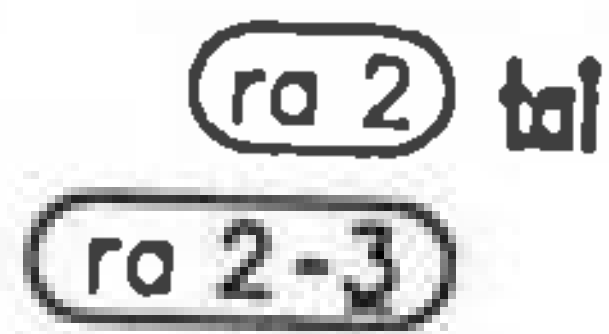
ALUEIDEN OSIA KOSKEVAT MERKINNÄT JA -MÄÄRÄYKSET:

Maankäyttömääräykset:

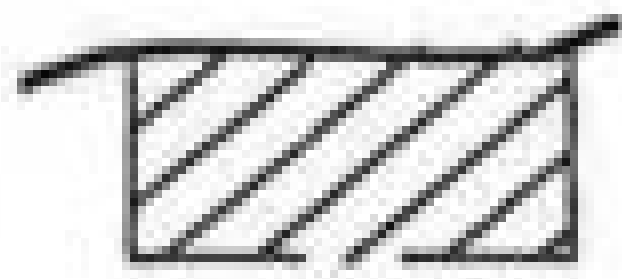
Alueen osa, joka RakL 31 §:n nojalla tulee säilyttää rakentamattomana siten, että uudet rakennuspaikat ja muu kuin maa- ja metsätaloutta palveleva rakentaminen tilakohtaisesti sijoitetaan tilan muille osille tarvittaessa taaja-asutusta muodostamalla. (Yleiskaavamääräys 114)

Alueen osalla on voimassa yleiskaavamääräys 117.

Rakennuspaikkoja

Alueen osa, jolle saa sijoittaa loma-asunnon rakennuspaikkoja. Luku osoittaa rakennuspaikkojen enimmäismäärän, joka rakentamisalueelle voidaan sijoittaa ilman rantakaavaa. Mikäli lukuja on kaksi, ensimmäinen osoittaa rakennuspaikkojen ohjeellisen määrän, alleviivattu luku osoittaa rakennuspaikkojen enimmäismäärän. (Yleiskaavamääräys 232)

Rakentamaton rantaosuus

Maankäyttömääräys:

Alueen osa, joka RakL 31 §:n nojalla tulee säilyttää rakentamattomana siten, että sille ei sijoiteta uusia rakennuspaikkoja eikä rakennuksia. Rakennusoikeus on tilakohtaisesti osoitettu tilan muulle osalle. Merkintä ei estä alueen käyttämistä venevalkamana, kalastusta tai veneilyä palvelevana alueena eikä muita vastaavia toimenpiteitä. (Yleiskaavamääräys 115)

Suositus:

M-1 -alueella tulee rakentamattomana säilytettävä rantaosuus ottaa tilakohtaisesti huomioon rantakaavan tarpeellisuutta vähentävänä tekijänä. (Yleiskaavamääräys 302)

Oleva rakennuspaikka

Oleva rakennuspaikka, jonka soveltuvuus nykyisen käyttötarkoituksen mukaiseksi rakennuspaikaksi on yleiskaavassa tutkittu. Loma-asunnon rakennuspaikalle voidaan sallia loma-asunnon rakentaminen ilman rantakaavaa. Merkinnällä osoitetuille oleville asuinrakennusten rakennuspaikoille haetaan tarvittaessa alueellinen poikkeuslupa. (Yleiskaavamääräys 233)

Pohjavesialue

Alueelle ei saa sijoittaa sellaisia laitoksia, rakenteita tai toimintoja, jotka saattavat aiheuttaa pohjaveden muuttumista tai pilaantumista (VL 1:18 ja 1:22). (Yleiskaavamääräys 237)

Alueeseen kohdistuvia toimenpiteitä suunniteltaessa tulee ottaa huomioon kaupunginhallituksen 12.3.1990 hyväksymä pohjavesialueiden rajauksia ja käyttöä koskeva suunnitelma tai sen tarkennos. (Yleiskaavamääräys 238)

Maankäyttömääräys:

Alueella on voimassa RakL 124 a §:n mukainen toimenpidekielto pohjavesien suojelemiseksi. Lupaa ei kuitenkaan tarvita vedenhankintaan liittyviin toimenpiteisiin. Lupaa ei tarvita myöskään metsänhoitotoimenpiteille, mikäli toimenpide ei sisällä maapohjan käsittelyä tai maapohjan käsittelynä on laikutus, äestys tai muu vastaava kevyt maanmuokkausmenetelmä. (Yleiskaavamääräys 116)

Vedenhankinnalle tärkeän vesistön valuma-alue

Valuma-alueelle ei saa sijoittaa sellaisia laitoksia, rakenteita tai toimintoja, jotka saattavat aiheuttaa vedenhankinnalle tärkeän vesistön pilaantumista (VL 1:19). (Yleiskaavamääräys 251)

Alueeseen kohdistuvia toimenpiteitä suunniteltaessa tulee ottaa huomioon kaupunginhallituksen 12.3.1990 hyväksymä pohjavesialueiden rajauksia ja käyttöä koskeva suunnitelma tai sen tarkennus. (Yleiskaavamääräys 238)

Suositus:

Viemäröimätön vesihuollolla varustettu asutus ja muu rakentaminen tulee, mikäli mahdollista, sijoittaa vähintään 100 metrin etäisyydelle rantaviivasta. (Yleiskaavamääräys 303)

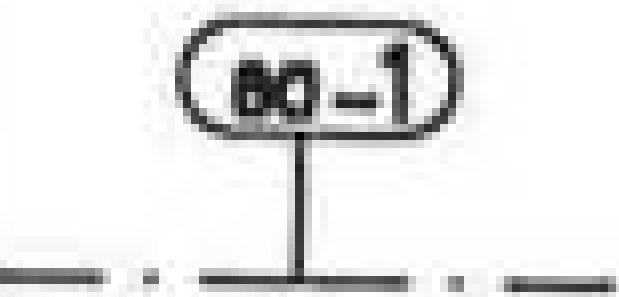

Lentomeluvyöhyke

Alueen suunnittelussa ja käytössä tulee ottaa huomioon, että arvioitu lentomelun taso on WECPLN; 87 db (A). (Yleiskaavamääräys 254)

Alue, jolla ympäristö säilytetään.

Maa-ainesten ottoalue / maisemointi

Alueen osa, jolla maa-ainesten otto on mahdollista maisemoinnin ja alueen ympäristön kohentamisen edellyttämässä laajuudessa. Alueella sijaitsevat ns. vanhat sorakuopat tulee kunnostaa alueen päämerkinnän osoittamaan käyttöön soveltuviksi. (Yleiskaavamääräys 253)

YLEISIÄ MÄÄRÄYKSIÄ:

MU-1 ja MU-2 -alueilla sekä m-merkinnällä osoitetulla MU-alueen osalla on voimassa yleiskaavamääräys numero 117:

Alueella on voimassa RakL 124 a §:n mukainen toimenpidekielto. Lupaa ei kuitenkaan tarvita metsänhoitotoimenpiteille, joihin ei sisälly avohakkuuta eikä toimenpiteille, joissa avohakkuu suoritetaan siten, että muodostuvan yhtenäisen hakkuuaukion koko on tilakohtaisesti enintään 3 ha ja rantavyöhykkeellä hakkuuaukion ja rannan väliin jätetään riittävä, vähintään 20 m leveä suoja-alue. (Yleiskaavamääräys 117)

Koko aluetta koskevat määräykset:

Avohakkuuksi katsotaan myös hakkuu siemenpuuasentoon sekä suoja-alueeseen. Hakkuuaukioksi katsotaan alue tai taimikko, jossa puiden korkeus on pääosalla aluetta alle 3 m. Yhtenäiseksi hakkuuaukioksi katsotaan alue, jolla hakkuuaukiota jakavien metsäkaistojen leveys on vähemmän kuin 100 m. (Yleiskaavamääräys 118)

Saareen sijoittuvalle uudelle rakennuspaikalle tulee rakennuslupa-asiakirjoissa osoittaa vene- ja autopaikka mantereen puolella. (Yleiskaavamääräys 119)

Yksittäisiin yleiskaavakartalla osoitettuihin alueisiin kohdistuvat määräykset:

101

Alueella on voimassa RakL 124 a §:n mukainen toimenpidekielto. (Yleiskaavamääräys 101)

246

Alue varataan tekopohjaveden valmistuksessa tarvittavia altaita ja vesilaitosta varten. (Yleiskaavamääräys 246)

247

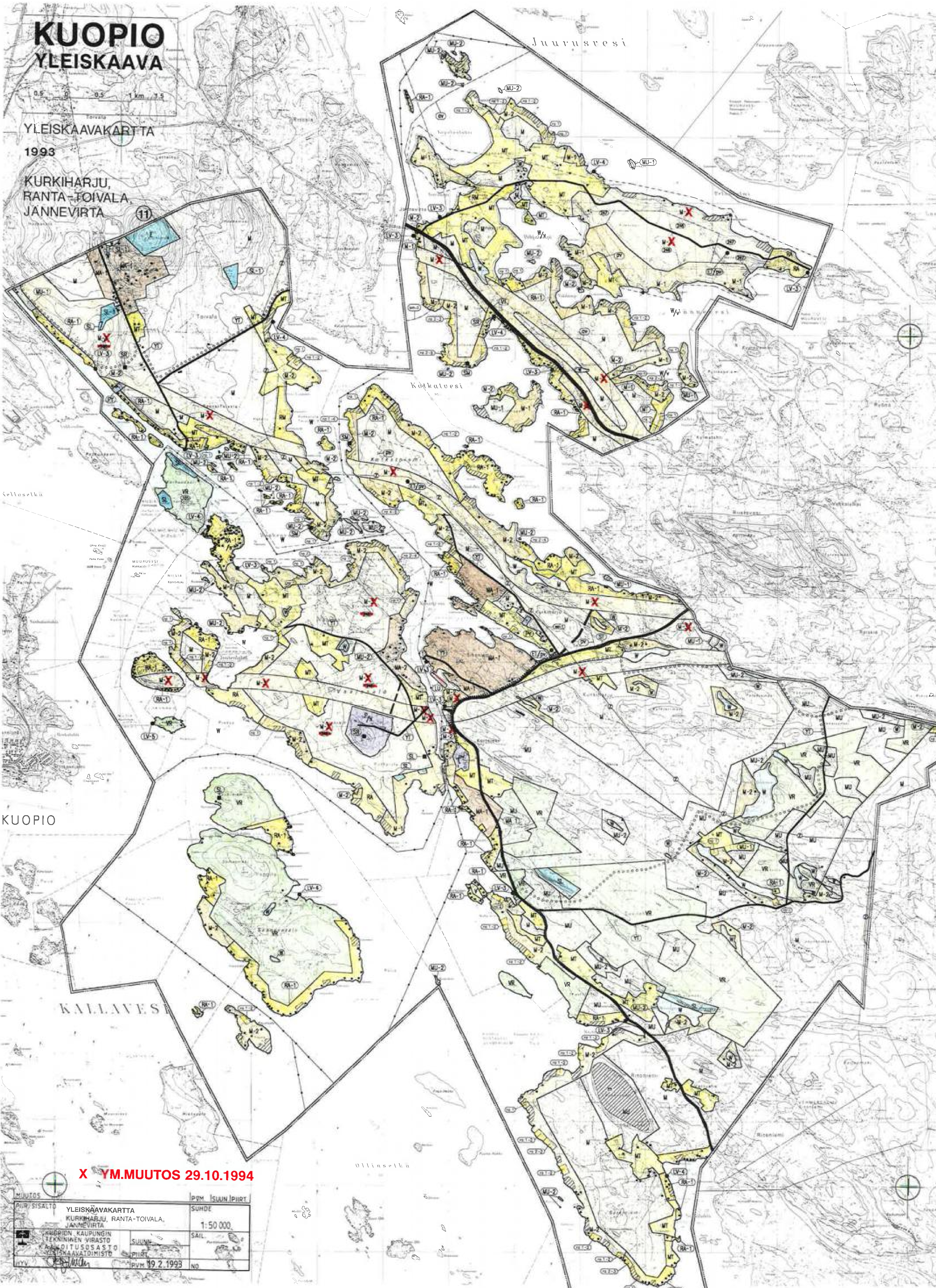
Alue varataan vesilaitoksen suoja-alueeksi. (Yleiskaavamääräys 247)

KUOPIO YLEISKAAVA

YLEISKAAVAKARTTA

1993

KURKIHARJU,
RANTA-TOIVALA,
JANNEVIRTA

KUOPIO

KALLAVESI

X YM.MUUTOS 29.10.1994

MUUTOS	YLEISKAAVAKARTTA	PM	SIJAINTIPIIRI
PIIRI/SISÄLTÖ	KURKIHARJU, RANTA-TOIVALA, JANNEVIRTA	SUHDE	
		1:50 000	
		SAIL	
		PIIRI	
		PM 19.2.1993	NO

ISSN 0786-6437

KUOPION KAUPUNGIN PAINATUSKESKUS 1995